

Perspektywiczne sąsiedztwo

POLSKO-NIEMIECKIE RELACJE GOSPODARCZE

20 LAT
JAHRE

Deutsch-Polnische
Industrie- und Handelskammer
Polsko-Niemiecka Izba
Przemysłowo-Handlowa

cutting through complexity

Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa (AHK Polska)

Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa

ul. Miodowa 14
00-246 Warszawa
T: + 48 22 53 10 500
F: + 48 22 53 10 600
E: info@ahk.pl

Biuro regionalne Gliwice

Rynek 6
44-100 Gliwice
T: +48 32 232 15 10
F: +48 32 270 51 70
E: gliwice@ahk.pl

Biuro regionalne Wrocław

Pl. Solny 20
50-063 Wrocław
T: +48 71 794 83 35
F: +48 71 794 83 36
E: wroclaw@ahk.pl

Przedstawicielstwo AHK Polska w Poznaniu

Bałtycka 6
61-013 Poznań
T: + 48 61 874 38 22
F: + 48 61 887 90 59
E: poznan@ahk.pl

Biuro kontaktowe w Monachium

IHK für München und Oberbayern
Balanstrasse 55-59
81541 München
T: + 49 89 628169790
E: muenchen@ahk.pl

Biura KPMG w Polsce

Warszawa

ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa
T: +48 22 528 11 00
F: +48 22 528 10 09
E: kpmg@kpmg.pl

Kraków

al. Armii Krajowej 18
30-150 Kraków
T: +48 12 424 94 00
F: +48 12 424 94 01
E: krakow@kpmg.pl

Poznań

ul. Roosevelta 18
60-829 Poznań
T: +48 61 845 46 00
F: +48 61 845 46 01
E: poznan@kpmg.pl

Wrocław

ul. Bema 2
50-265 Wrocław
T: +48 71 370 49 00
F: +48 71 370 49 01
E: wroclaw@kpmg.pl

kpmg.pl

Kontakt

Ulf Becker

Audyt
Partner
Szef German Desk
E: ulfbecker@kpmg.pl

Janusz Charytonowicz

Audyt
Partner
E: jcharytonowicz@kpmg.pl

Andrzej Ziąbrowski

Audyt
Dyrektor
E: aziabrowski@kpmg.pl

Kiejstut Żagun

Doradztwo podatkowe
Dyrektor
E: kzagun@kpmg.pl

Mariusz Strojny

Zarządzanie Wiedzą i Badania Rynkowe
Starszy Menedżer
E: mstrojny@kpmg.pl

Magdalena Maruszczak

Marketing i Komunikacja
Dyrektor
E: mmaruszczak@kpmg.pl

Autorzy: Janusz Charytonowicz, Adrianna Modzelewska, Mariusz Strojny, Marta Trusiewicz, Filip Żuchowski

© 2015 KPMG Sp. z o.o. jest polską spółką z ograniczoną odpowiedzialnością i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative („KPMG International”), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Nazwa i logo KPMG oraz hasło „cutting through complexity” są zastrzeżonymi znakami towarowymi bądź znakami towarowymi KPMG International.

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie odnoszą się do sytuacji konkretnej firmy. Ze względu na szybkość zmian zachodzących w polskim prawodawstwie i gospodarce prosimy o upewnienie się w dniu zapoznania się z niniejszą publikacją, czy informacje w niej zawarte są wciąż aktualne. Przed podjęciem konkretnych decyzji proponujemy skonsultowanie ich z naszymi doradcami. Poglądy i opinie wyrażone w powyższym tekście prezentują zapatrywania autorów i mogą nie być zbieżne z poglądami i opiniami KPMG Sp. z o.o.

Spis treści

Słowo wstępne Wicepremiera, ministra gospodarki Janusza Piechocińskiego	4
Przedmowa AHK Polska	5
Wstęp KPMG	6
Najważniejsze wnioski	7
Inwestycje niemieckie w Polsce	9
Wybrane branże zaangażowania inwestorów niemieckich w Polsce	15
Motoryzacja	15
Handel hurtowy i detaliczny	18
Branże chemiczna i farmaceutyczna	19
Inwestycje polskie w Niemczech	21
Wybrane obszary współpracy polsko-niemieckiej	24
Kształcenie zawodowe	24
Energia odnawialna	32
Polsko-niemiecka wymiana handlowa	34
Polska oczami niemieckich inwestorów z Europy Środkowo-Wschodniej	39
O badaniu	39
Atrakcyjność inwestycyjna Polski na tle krajów regionu	42
Wybrane aspekty atrakcyjności inwestycyjnej Polski	49
Koniunktura i oczekiwane zmiany	57
Działalność AHK Polska i KPMG	61

Słowo wstępne Wicepremiera, ministra gospodarki Janusza Piechocińskiego

Szanowni Państwo,

polsko-niemiecka współpraca rozwija się bardzo pomyślnie. RFN jest kluczowym partnerem i sojusznikiem Polski na arenie międzynarodowej. Łączy nas wspólnota interesów politycznych i gospodarczych, czego dowodem są również optymistyczne dane dotyczące dwustronnej wymiany handlowej. W 2014 r. blisko 10-proc. wzrost polskiego eksportu do Niemiec spowodował awans Polski na 8. miejsce na liście największych partnerów handlowych RFN. Ponadto, według polskich danych bilateralne obroty handlowe w 2014 r. wyniosły rekordowe 79 mld euro.

Bardzo dobrze rozwijają się wzajemne inwestycje. Polska przyciągnęła do tej pory ponad 28 mld euro niemieckich inwestycji (zgodnie z danymi Narodowego Banku Polskiego). Z dużym zadowoleniem odnotowujemy też coraz większe zaangażowanie inwestycyjne polskich firm w Niemczech, które osiągnęło już poziom 1 mld euro.

Z tym większą satysfakcją przekazuję Państwu raport na temat dwóch dekad inwestycji niemieckich w Polsce, którego publikacja zbiega się z jubileuszem 20-lecia Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej. Jej działalność dobitnie świadczy o tym, że bliskość Polski i Niemiec – nie tylko w sensie geograficznym – jest kluczem do wspólnego sukcesu.

Janusz Piechociński
Wicepremier, minister gospodarki

Przedmowa AHK Polska

20 lat temu, w momencie inauguracji działalności, Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa (AHK Polska) liczyła 68 firm założycieli. Obecnie liczba firm zrzeszonych w AHK Polska przekracza 1000. Rozwój działalności izby w okresie dwóch minionych dekad odzwierciedla wagę polsko-niemieckich relacji gospodarczych. Z żadnym ze swoich sąsiadów Polska nie rozwinęła więzi gospodarczych tak dalece, jak z Niemcami – najważniejszym partnerem handlowym Polski i najaktywniejszym inwestorem zagranicznym w sektorze małych i średnich firm.

Priorytetem w zadaniach izby jest właśnie promowanie nowych kontaktów gospodarczych między oboma krajami i ugruntowywanie już istniejących relacji. W minionych latach AHK Polska stworzyła szereg narzędzi wspomagających realizację tej misji, takich jak m.in.: doradztwo rynkowe i prawne, w ostatnim czasie w coraz większym stopniu kierowane do firm polskich wchodzących na rynek niemiecki, komisje branżowe umożliwiające firmom angażowanie się w proces kształtowania polityki gospodarczej czy też projekty w zakresie kształcenia zawodowego, przyczyniające się istotnie do zwiększenia podaży specjalistów na rynku pracy.

Z przyjemnością przekazujemy Państwu raport na temat dwóch dekad inwestycji niemieckich w Polsce oraz coraz aktywniejszej działalności firm polskich za Odrą, przygotowany przez firmę KPMG w Polsce oraz AHK Polska. Wśród prezentowanych w nim danych znajdują Państwo 10-tą, jubileuszową edycję badania atrakcyjności inwestycyjnej krajów Europy Środkowo-Wschodniej wśród ponad 1400 inwestorów niemieckich, operujących w regionie EŚW. Z ogromną satysfakcją obserwuję, jak Polska po raz trzeci z rzędu broni w 2015 r. pierwszej pozycji w rankingu atrakcyjności inwestycyjnej państw europejskich, opracowanym na podstawie opinii firm z kapitałem niemieckim. Życzę Państwu przyjemnej lektury i dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tej jubileuszowej publikacji.

Peter Baudrexl
Prezydent Polsko-Niemieckiej Izby
Przemysłowo-Handlowej
(AHK Polska)

Michael Kern
Dyrektor generalny, członek Zarządu
Polsko-Niemieckiej Izby
Przemysłowo-Handlowej
(AHK Polska)

Wstęp KPMG

Współpraca gospodarcza i biznesowa z Niemcami ma dla Polski obecnie kluczowe znaczenie. Niemcy są największym inwestorem zagranicznym w naszym kraju, a firmy z kapitałem niemieckim zatrudniają w Polsce około 300 tys. osób. Niemcy to także największy dostawca towarów do Polski i główny odbiorca polskiego eksportu.

W tym roku mija 20. rocznica działalności Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej (AHK Polska), która wspiera współpracę polskich i niemieckich przedsiębiorstw. Z tej okazji KPMG w Polsce i AHK Polska przygotowały niniejszy raport, będący podsumowaniem relacji biznesowych i gospodarczych Polski i Niemiec w ostatnich latach.

Raport został oparty na aktualnych danych makroekonomicznych oraz badaniu przeprowadzonym wśród firm członkowskich niemieckich izb przemysłowo-handlowych z Europy Środkowo-Wschodniej. Badanie pokazuje, że w opinii inwestorów Polska jest obecnie najatrakcyjniejszym krajem w regionie. Aż 96% respondentów deklaruje, że ponownie zainwestowałoby w Polsce, jeśli taką decyzję miałyby podjąć dzisiaj. To najlepszy dowód na to, że firmy zagraniczne prowadzące działalność na polskim rynku są zadowolone z efektów swoich inwestycji.

Serdecznie dziękujemy wszystkim osobom, firmom i innym podmiotom, które przyczyniły się do powstania niniejszej publikacji. Mamy nadzieję, że raport będzie źródłem wielu ciekawych informacji i przyczyni się do dalszego zacieśniania relacji polsko-niemieckich.

Ulf Becker
Partner
KPMG w Polsce

Janusz Charytonowicz
Partner
KPMG w Polsce

Najważniejsze wnioski

Skumulowana wartość bezpośrednich inwestycji niemieckich w Polsce sięgnęła na koniec 2013 roku 114 mld zł

Niemcy są największym inwestorem zagranicznym w Polsce. W 2013 roku skumulowana wartość ich bezpośrednich inwestycji stanowiła aż 17% łącznej wartości inwestycji zagranicznych w naszym kraju. Dotychczas niemieckie podmioty najczęściej zainwestowały w Polsce w przetwórstwo przemysłowe (31% niemieckich inwestycji ogółem), m.in. w motoryzacji i branży chemicznej.

W 2013 roku działalność w Polsce prowadziło 6 230 firm z udziałem kapitału niemieckiego

Wśród działających w Polsce firm z udziałem kapitału zagranicznego zdecydowanie dominują firmy niemieckie, co więcej – ich liczba stale rośnie. Spośród 6 230 przedsiębiorstw z niemieckim kapitałem blisko cztery na dziesięć firm stanowiły podmioty zatrudniające co najmniej 10 pracujących. Firmy niemieckie są w Polsce najważniejszym zagranicznym pracodawcą, zatrudniającym ok. 300 tys. osób.

Na koniec 2013 roku skumulowana wartość inwestycji polskich w Niemczech wyniosła 3,6 mld zł

Największymi inwestorami zagranicznymi w Niemczech są Holandia, Luksemburg i Stany Zjednoczone. Inwestycje z Polski mają obecnie w Niemczech marginalne znaczenie – stanowią mniej niż 1% łącznych inwestycji zagranicznych w tym kraju.

Niemcy są największym dostawcą towarów do Polski i największym importerem polskich produktów

Według wstępnych danych GUS w 2014 roku wartość polskiego importu towarów z Niemiec wyniosła 152 mld zł, podczas gdy kolejne co do wielkości wyniki, osiągnięte przez Chiny i Rosję, były dwukrotnie niższe (około 73 mld zł). Eksport polskich towarów do Niemiec w 2014 roku osiągnął rekordową wartość 178 mld zł. Do żadnego innego kraju Polska nie eksportuje towarów o zbliżonej wartości. Od 2009 roku polskie saldo wymiany handlowej z Niemcami pozostaje dodatnie.

Niemiecki system edukacji jest wzorem systemu dualnego

Niemiecki system kształcenia zawodowego polega na nauce zawodu w szkole i szeroko rozwiniętej praktyce w zakładzie pracy. W Polsce szkoły zawodowe i technika były zamykane, jednak obecnie próbuje się przywrócić im właściwą rolę. Model kształcenia w znaczący sposób wpływa na sytuację na rynku pracy. W 2014 roku w Niemczech bezrobocie wśród osób do 25. roku życia kształtowało się na poziomie 8%, podczas gdy w Polsce było 3-krotnie wyższe (24%).

Polska jest najatrakcyjniejszym inwestycyjnie krajem w Europie Środkowo-Wschodniej

Respondenci badania niemieckich izb przemysłowo-handlowych z Europy Środkowo-Wschodniej oceniali każdy z krajów regionu w sześciopunktowej skali, przy czym 1 oznaczało kraj bardzo nieatrakcyjny inwestycyjnie, a 6 – bardzo atrakcyjny.

Najlepiej ocenionym krajem regionu była Polska, której średnia ocena atrakcyjności wyniosła 4,16. Najlepiej oceniali ją inwestorzy niemieccy z Litwy (4,59) oraz Łotwy (4,53). Już po raz trzeci z kolei zdobyła miano najatrakcyjniejszego kraju Europy Środkowo-Wschodniej w badaniu inwestorów niemieckich działających w tym regionie.

Co drugi badany ocenia koniunkturę gospodarczą w Polsce jako dobrą

Połowa respondentów badania, którzy prowadzą działalność biznesową w Polsce, twierdzi, że w 2015 roku koniunktura gospodarcza w naszym kraju jest średnia, jednak kolejne 42% ocenia ją jako dobrą. Jedynie co dwudziesty badany ocenia sytuację gospodarczą Polski jako złą.

Co druga obecna w Polsce firma z kapitałem niemieckim uważa, że w porównaniu z rokiem ubiegłym koniunktura w kraju poprawiła się, a jedynie 5% jest zdania, że się pogorszyła.

Firmy niemieckie działające w Polsce prognozują wzrosty

W porównaniu z 2014 rokiem ponad połowa (58%) firm niemieckich działających w Polsce planuje zwiększyć swoje przychody. Znaczna część firm (43%) zwiększy w tym okresie także zatrudnienie, podczas gdy jedynie 8% będzie zmuszone je zmniejszyć. Czterech na dziesięciu badanych działających w Polsce zwiększy swoje inwestycje w porównaniu do 2014 roku, a 13% przewiduje, że w tym okresie ich inwestycje spadną.

58% niemieckich inwestorów jest za przyjęciem euro przez Polskę

Respondenci badania zostali zapytani o kwestię przyjęcia euro przez kraje Unii Europejskiej, które nie wprowadziły jeszcze wspólnej waluty. Największa część ankietowanych popiera przystąpienie do unii walutowej Polski (58%), Węgier (56%) oraz Czech (54%). Co ciekawe, jedynie w przypadku Rumunii większa liczba inwestorów niemieckich jest przeciw wprowadzeniu euro niż jest za jego przyjęciem.

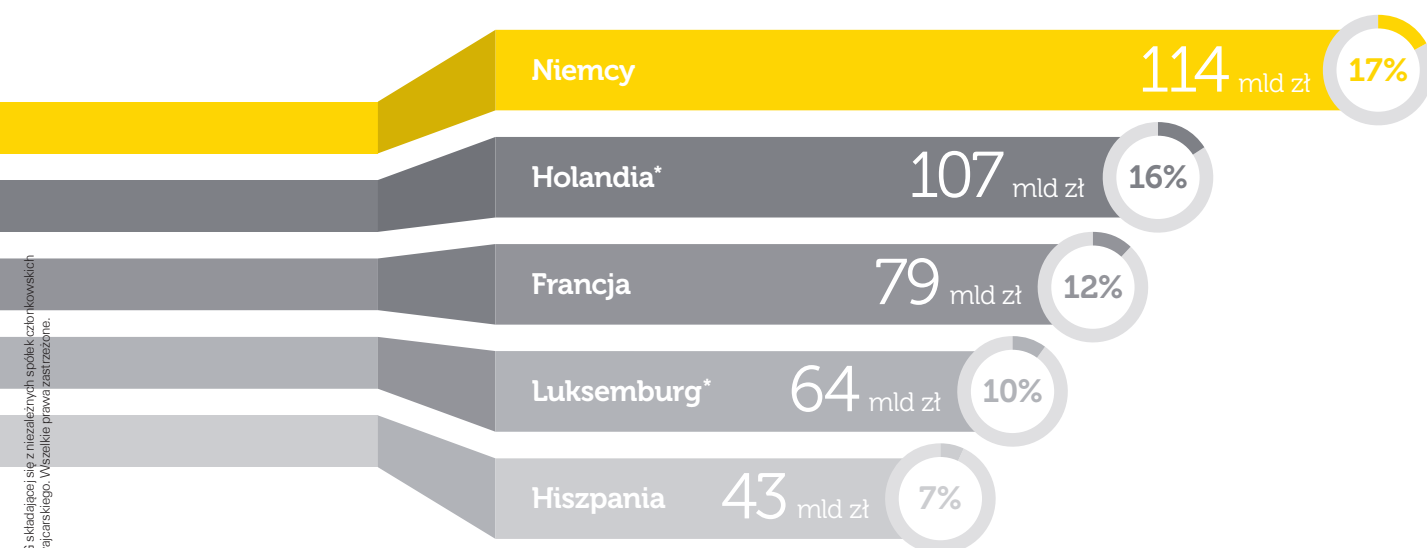
Inwestycje niemieckie w Polsce

Współpraca biznesowa z Niemcami ma dla Polski kluczowe znaczenie. Niemcy są w Polsce największym inwestorem zagranicznym. Do końca 2013 roku łączna wartość niemieckich inwestycji bezpośrednich w naszym kraju wyniosła 114 mld zł.

Na koniec 2013 roku skumulowana wartość inwestycji niemieckich stanowiła 17% łącznych inwestycji zagranicznych w naszym kraju.

Dotychczas niemieckie podmioty najwięcej zainwestowały w Polsce w przetwórstwo przemysłowe (31%). Niewiele mniejszą wartość inwestycji (26%) ulokowano w podmiotach prowadzących działalność finansową i ubezpieczeniową. Trzecim ważnym obszarem inwestycji niemieckich (15%) jest handel hurtowy i detaliczny.

Najwięksi bezpośredni inwestorzy zagraniczni w Polsce (wartości skumulowane na koniec 2013 roku)

Obok podano procentowe udziały skumulowanych inwestycji danego kraju w łącznych skumulowanych inwestycjach zagranicznych w Polsce.

*Należy zwrócić uwagę, że ze względu na dogodne otoczenie prawne i podatkowe w krajach takich jak Luksemburg i Holandia lokalizowane są spółki holdingowe międzynarodowych koncernów, przez które kapitał trafia do krajów trzecich.

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych NBP

Struktura bezpośrednich inwestycji niemieckich w Polsce
(stan na koniec 2013 roku)

Przetwórstwo przemysłowe

36 mld zł

31%

Działalność finansowa i ubezpieczeniowa

29 mld zł

26%

Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów

17 mld zł

15%

Nieruchomości

9 mld zł

8%

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, gaz, parę wodną

6 mld zł

5%

Informacja i komunikacja

5 mld zł

4%

Usługi profesjonalne, działalność naukowa i techniczna

4 mld zł

4%

Budownictwo

3 mld zł

3%

Pozostałe

5 mld zł

4%

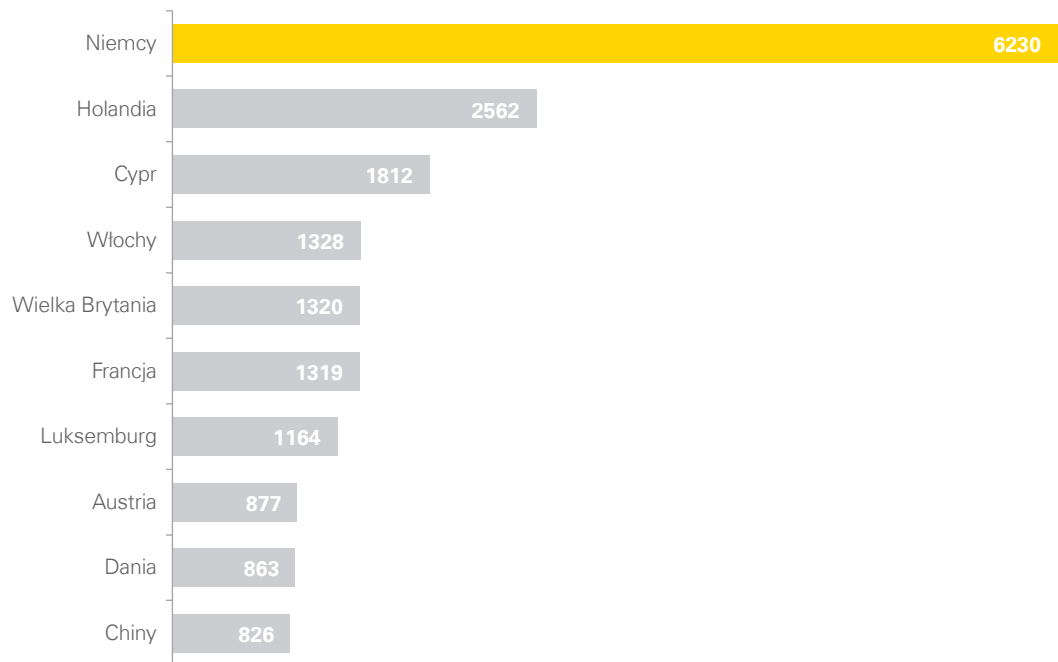
Obok podano procentowe udziały skumulowanych inwestycji w daną branżę w skumulowanych inwestycjach niemieckich ogółem.

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych NBP

Wśród działających w Polsce firm z udziałem kapitału zagranicznego zdecydowanie najwięcej jest przedsiębiorstw niemieckich, co więcej – ich liczebność stale się zwiększa. Podmiotów z kapitałem niemieckim jest w Polsce 2,5 razy więcej niż tych z kapitałem z Holandii, czy blisko 5 razy więcej niż z kapitałem francuskim.

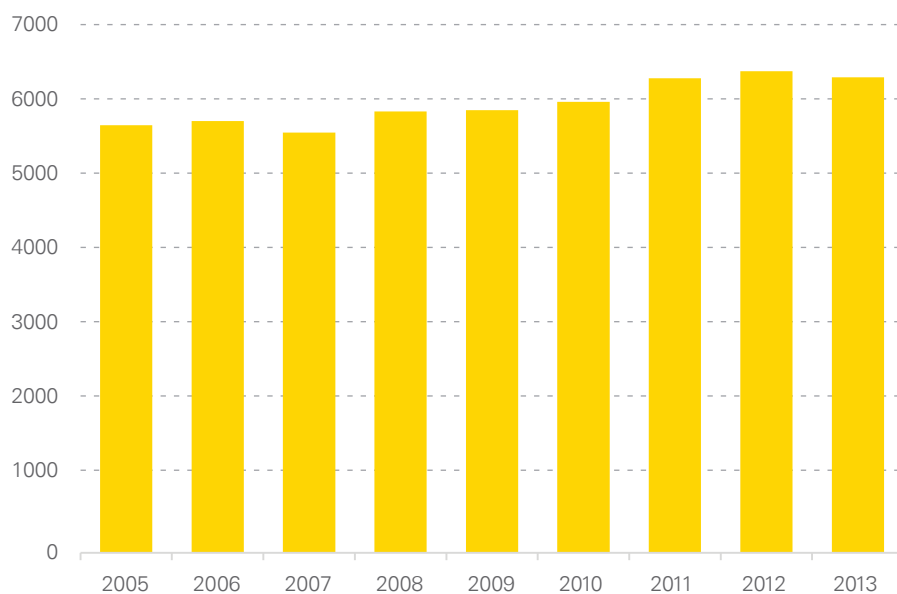
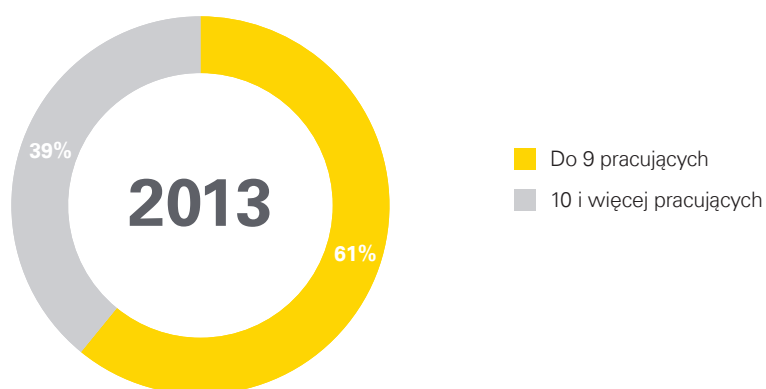
Liczba firm z udziałem kapitału zagranicznego prowadzących działalność w Polsce (2013)

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych GUS

W 2013 roku działalność w Polsce prowadziło 6 230 firm z udziałem kapitału niemieckiego. Blisko cztery na dziesięć przedsiębiorstw stanowiły podmioty zatrudniające co najmniej 10 pracowników. Firmy niemieckie są w Polsce najważniejszą zagraniczną pracodawcą, według szacunków KPMG zatrudniają w Polsce ok. 300 tys. osób.

Firmy z udziałem kapitału niemieckiego prowadzące działalność w Polsce

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych GUS

25 największych inwestorów niemieckich prowadzących działalność w Polsce (alfabetycznie)

Inwestor	Wybrane spółki w Polsce	Miasto
ALLIANZ	TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ALLIANZ ŻYCIE POLSKA S.A.	WARSZAWA
	TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI ALLIANZ POLSKA S.A.	WARSZAWA
	TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH ALLIANZ POLSKA S.A.	WARSZAWA
	POWSZECHNE TOWARZYSTWO EMERYTALNE ALLIANZ POLSKA S.A.	WARSZAWA
	MONDIAL ASSISTANCE SP. Z O.O.	WARSZAWA
	TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ EULER HERMES S.A.	WARSZAWA
BSH BOSCH UND SIEMENS HAUSGERAETE	BSH SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO SP. Z O.O.	WARSZAWA
	ZELMER MARKET SP. Z O.O.	RZESZÓW
	ZELMER S.A.	RZESZÓW
	ZELMER PRO SP. Z O.O.	RZESZÓW
COMMERZBANK	MBANK S.A.	WARSZAWA
DAIMLER	MERCEDES-BENZ POLSKA SP. Z O.O.	WARSZAWA
	MERCEDES-BENZ WARSZAWA SP. Z O.O.	WARSZAWA
DEUTSCHE BAHN	SCHENKER SP. Z O.O.	WARSZAWA
	DB SCHENKER RAIL POLSKA S.A.	ZABRZE
DEUTSCHE BANK	DEUTSCHE BANK POLSKA S.A.	WARSZAWA
DEUTSCHE TELEKOM	T-MOBILE POLSKA S.A.	WARSZAWA
	GTS POLAND SP. Z O.O.	WARSZAWA
ERGO INTERNATIONAL	ERGO HESTIA S.A.	WARSZAWA
	TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE ERGO HESTIA S.A.	SOBOT
HEIDELBERGCEMENT	GÓRAŹDŹE CEMENT S.A.	CHORULA
	GÓRAŹDŹE BETON SP. Z O.O.	CHORULA
	GÓRAŹDŹE KRUSZYWA SP. Z O.O.	CHORULA
HEINRICH BAUER VERLAG	BDN SP. Z O.O. SP. K.	WARSZAWA
HENKEL	HENKEL POLSKA SP. Z O.O.	WARSZAWA
METRO	MAKRO CASH AND CARRY POLSKA S.A.	WARSZAWA
	MEDIA SATURN HOLDING POLSKA SP. Z O.O.	WARSZAWA
	MGL METRO GROUP LOGISTICS POLSKA SP. Z O.O. SP.K.	WARSZAWA
	METRO PROPERTIES SP. Z O.O.	WARSZAWA
OBI	SUPERHOBBY MARKET BUDOWLANY SP. Z O.O.	WARSZAWA
	SUPERHOBBY DOM I OGRÓD SP. Z O.O.	WARSZAWA
PCC	PCC ROKITA S.A.	BRZEG DOLNY
	PCC EXOL S.A.	BRZEG DOLNY
PFEIFER & LANGEN	PFEIFER & LANGEN POLSKA S.A.	POZNAŃ
	PFEIFER & LANGEN GLINOJECK S.A.	POZNAŃ
	PFEIFER & LANGEN MARKETING SP. Z O.O.	POZNAŃ

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie baz danych Amadeus i EMIS

25 największych inwestorów niemieckich prowadzących działalność w Polsce (alfabetycznie, c.d.)

Inwestor	Wybrane spółki w Polsce	Miasto
PFLEIDERER	PFLEIDERER GRAJEWO S.A.	GRAJEWO
	PFLEIDERER PROSPAN S.A.	WIERUSZÓW
	SILEKOL SP. Z O.O.	KĘDZIERZYN-KOŹLE
RWE	RWE POLSKA S.A.	WARSZAWA
	RWE STOEN OPERATOR SP. Z O.O.	WARSZAWA
SCHWARZ BETEILIGUNGS	LIDL POLSKA SKLEPY SPOŻYWCZE SP. Z O.O. S.K.	JANKOWICE
	KAUFLAND POLSKA MARKETY SP. Z O.O. S.K.	WROCŁAW
	LIDL POLSKA SP. Z O.O.	JANKOWICE
SIEMENS	SIEMENS SP. Z O.O.	WARSZAWA
SÜDZUCKER	SÜDZUCKER POLSKA S.A.	WROCŁAW
TALANX	TUiR WARTA S.A.	WARSZAWA
	TUŃ WARTA S.A.	WARSZAWA
THYSSENKRUPP	THYSSENKRUPP ENERGOSTAL S.A.	TORUŃ
VOLKSWAGEN	VOLKSWAGEN POZNAŃ SP. Z O.O.	POZNAŃ
	VOLKSWAGEN GROUP POLSKA SP. Z O.O.	POZNAŃ
	VOLKSWAGEN MOTOR POLSKA SP. Z O.O.	POLKOWICE
	KULCZYK TRADEX SP. Z O.O.	POZNAŃ
	MAN TRUCKS SP. Z O.O.	NIEPOŁOMICE
	MAN BUS SP. Z O.O.	TARNOWO PODGÓRNE
	SITECH SP. Z O.O.	POLKOWICE
	MAN TRUCK & BUS POLSKA SP. Z O.O.	NADARZYN
	SCANIA POLSKA S.A.	STARA WIEŚ
	KPI RETAIL SP. Z O.O.	POZNAŃ
	BAWARIA MOTORS SP. Z O.O.	WARSZAWA
VOLKSWAGEN BANK	VOLKSWAGEN BANK POLSKA S.A.	WARSZAWA
	VOLKSWAGEN SERWIS UBEZPIECZENIOWY SP. Z O.O.	WARSZAWA
WINKELMANN	WINKELMANN SP. Z O.O.	LEGNICA

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie baz danych Amadeus i EMIS

Wybrane branże zaangażowania inwestorów niemieckich w Polsce

Motoryzacja

Firmy z kapitałem niemieckim, które prowadzą działalność w branży motoryzacyjnej w Polsce, zatrudniają ok. 26 tys. pracowników. Łączne aktywa tych podmiotów są warte ok. 11 mld zł, a ich roczne przychody – ok. 30 mld zł. Większość niemieckich firm produkcyjnych działających w branży motoryzacji ulokowało swoje zakłady w województwach: śląskim i dolnośląskim.

Oprócz firm produkcyjnych z niemieckim kapitałem w Polsce swoją działalność prowadzą także podmioty niemieckie sprzedające samochody i inne pojazdy oraz świadczące ich serwis – Mercedes-Benz, BMW czy Volkswagen.

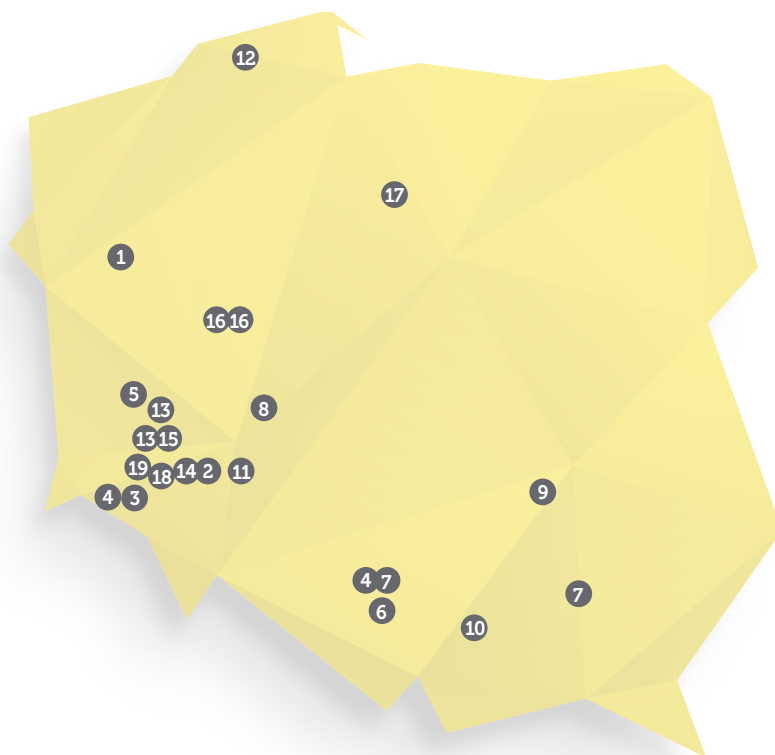

Jens Ocksen

Prezes Zarządu, Volkswagen Poznań Sp. z o.o.

W marcu 2014 roku ogłosiliśmy wybór Wrześni na lokalizację przyszłej fabryki modelu Crafter. Zanim podjęliśmy tę decyzję analizowaliśmy liczne czynniki lokalizacyjne i braliśmy pod uwagę różne kraje. Jednak w miarę postępowania procesu wyboru, decyzja co do Polski stawała się bardziej oczywista. Przy podjęciu decyzji o wyborze Wrześni zadecydowały m.in. dostęp do infrastruktury drogowej, rynek pracy, współpraca z władzami samorządowymi oraz warunki techniczne samego terenu. Polska jest krajem atrakcyjnym dla inwestorów nie tylko ze względu na relatywnie niskie koszty pracy, ale przede wszystkim ze względu na wysoki potencjał pracowników. Niezwykle ważne jest stworzenie warunków dla transferu tego potencjału z sektora biznesu do społeczeństwa tak, aby obie strony mogły czerpać z tego korzyści.

Działalność wybranych niemieckich firm z przemysłu motoryzacyjnego w Polsce

- 1 ae group polska**
Strzelce Krajeńskie
 Produkcja i obróbka elementów odlewanych ciśnieniowo ze stopów aluminium
- 2 BASF Polska**
Środa Śląska
 Produkcja katalizatorów samochodowych
- 3 Dr. Schneider Automotive Polska**
Radomierz
 Produkcja elementów z tworzyw sztucznych dla motoryzacji
- 4 DWS Draexlmaier Wyposażenie Wnętrz Samochodowych**
Jelenia Góra, Gliwice
 Produkcja elementów wyposażenia wnętrza samochodów, biuro konstrukcyjne
- 5 Gedia Poland**
Nowa Sól
 Produkcja metalowych elementów karoserii
- 6 Huf Polska**
Tychy
 Produkcja plastikowych elementów pojazdów, lakierowanie
- 7 Kirchoff Polska**
Gliwice, Mielec
 Produkcja metalowych części i podzespołów dla motoryzacji
- 8 Mahle Polska**
Krotoszyn
 Produkcja tulei cylindrowych, prowadnic zaworowych, wkładek tłokowych, tłoków i zaworów
- 9 MAN Bus**
Sady/Starachowice
 Produkcja niskopodłogowych autobusów miejskich oraz szkieletów autobusów turystycznych
- 10 MAN Trucks**
Niepołomice
 Produkcja samochodów ciężarowych
- 11 Robert Bosch**
Mirków
 Produkcja układów hamulcowych
- 12 Scania Production Słupsk**
Słupsk
 Produkcja autobusów
- 13 Sitech**
Polkowice, Głogów
 Produkcja metalowych stelaży siedzisk samochodowych
- 14 Vibracoustic Polska**
Środa Śląska
 Produkcja artykułów metalowo-gumowych dla przemysłu motoryzacyjnego

15 Volkswagen Motor Polska
Polkowice

Produkcja silników wysokoprężnych i głównych podzespołów silnika

16 Volkswagen Poznań
Poznań, Swarzędz

Produkcja samochodów dostawczych oraz komponentów metalowych, wykonywanie zabudów specjalnych

17 Vorwerk Autotec Polska
Brodnica

Produkcja części samochodowych

18 VOSS Automotive Polska
Legnickie Pole

Produkcja przewodów do katalitycznej redukcji spalin, pneumatycznych zawieszek, hamulcowych, układów sterowania oraz paliwowych

19 Winkelmann
Legnica

Produkcja części dla przemysłu motoryzacyjnego

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie artykułów prasowych i stron internetowych

Ryszard Gongor

Członek Zarządu, Gedia

Decyzję o rozpoczęciu działalności w Polsce jako Gedia podjęliśmy na bazie pierwszych pozytywnych doświadczeń. Mało kto pamięta, że kilkanaście kilometrów stąd, w Koźuchowie, miał siedzibę oddział FSO z centralą w Warszawie, która zresztą do dziś jest właścicielem tego terenu. W przeszłości Gedia współpracowała z tą fabryką, która wykonywała części dla naszego podmiotu niemieckiego. Dysponowała ona parkiem maszynowym, zapleczem technologicznym i kompetentnymi pracownikami, dlatego też Gedia była zainteresowana tym regionem. Co więcej, dostrzegliśmy unikalne, jak na polski rynek, kompetencje, które dotyczyły zawodu ślusarza narzędziowego – tak ważnego dla naszej branży.

Oczywiście dodatkowym czynnikiem był lokalny rynek pracy i kompetencje pracowników w zakresie branży metalowej, odlewniczej oraz atuty geograficzne, czyli bliskość położenia Nowej Soli w stosunku do Niemiec, jak i rynku czeskiego.

Początek inwestycji to lata 1998-1999 i mała działalność oparta o wynajętą halę produkcyjną oraz używane środki produkcji nabyte od spółki matki. W 2002 roku podpisaliśmy pierwszy kontrakt z Fordem i rozwijaliśmy się wraz z pozyskiwaniem kolejnych zleceń. Dodatkowo w latach 2003-2012 dzierżawiliśmy część terenów fabryki w Koźuchowie, gdzie alokowaliśmy niszowe procesy produkcyjne. Od roku 2012 rozwijamy się już tylko we własnej lokalizacji w Nowej Soli.

Gedia rozwijała się i rozwija w oparciu o wzrost organiczny, dlatego też nie były nigdy rozważane akwizycje czy też udział w prywatyzacji. W tej chwili jesteśmy liderem w zakresie technologii tłoczenia na gorąco oraz pierwszą fabryką, która posiadała tę technologię w Polsce. Nasza spółka oferuje branży automotive kompleksowe rozwiązania oparte o formowanie na zimno i gorąco oraz o najnowocześniejsze techniki łączenia.

Oczywiście należy wspomnieć o atutach w postaci aktywnego i przyjaznego podejścia władz lokalnych Nowej Soli do biznesu, które przyczyniło się do pozytywnej decyzji właścicieli fabryki o inwestowaniu akurat w tym miejscu.

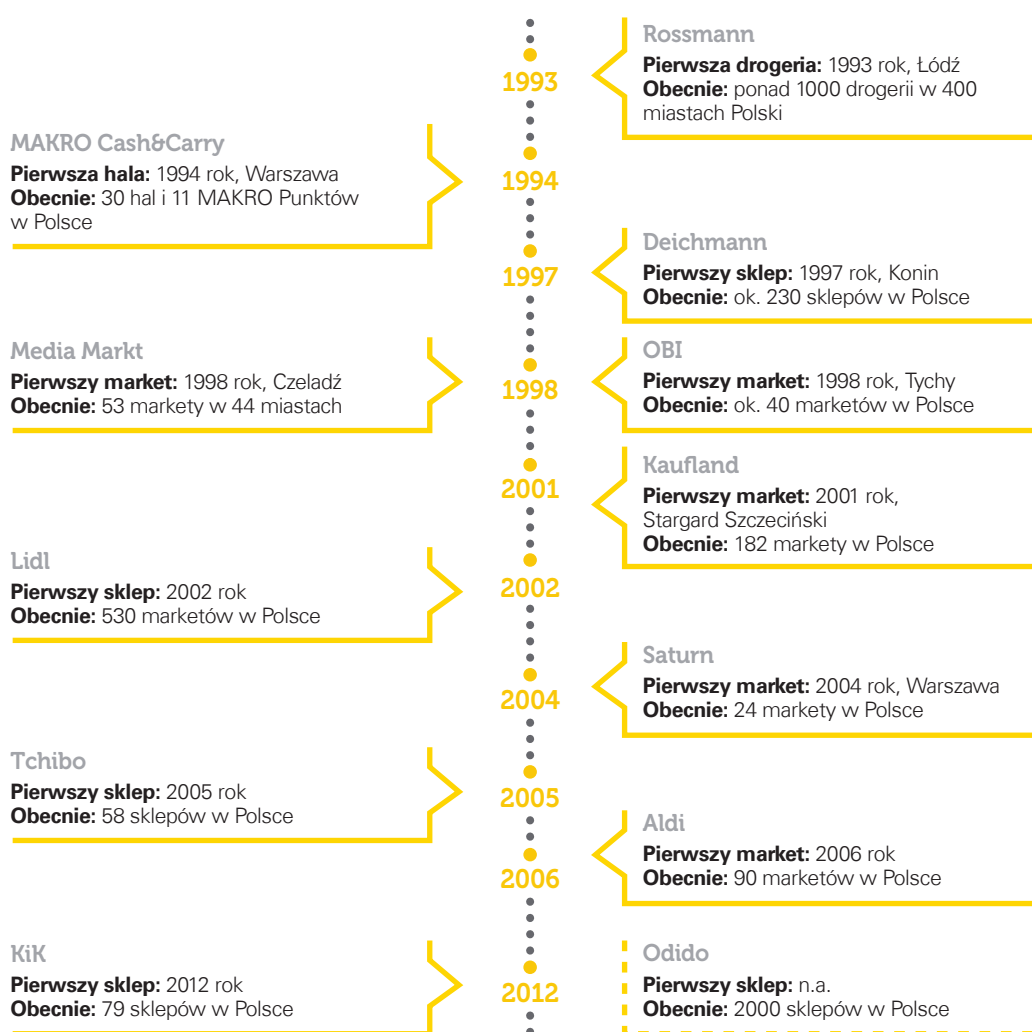
Handel hurtowy i detaliczny

Niemieckie sieci handlowe zatrudniają w Polsce ok. 57 tys. pracowników, a ich roczne przychody szacuje się na ponad 34 mld zł. Do 2013 roku niemieckie firmy działające w segmencie handlu zainwestowały w Polsce łącznie około 17 mld zł.

Pierwsze niemieckie sieci handlowe rozpoczęły działalność w Polsce już w latach 90., kiedy Polska stała się gospodarką wolnorynkową. Jednymi z pierwszych sieci handlowych w Polsce były Rossmann, który w 1993 roku otworzył w Łodzi pierwszą drogerię, oraz MAKRO Cash&Carry, którego pierwsza hala powstała w 1994 roku w Warszawie. Następnie dołączały do nich kolejne sieci – OBI (1998) i Media Markt (1998). W pierwszej dekadzie XXI wieku działalność w Polsce rozpoczęły także Kaufland, Lidl, Saturn czy Aldi. Oprócz wymienionych sieci sklepów w Polsce obecne są również Deichmann (od 1997 roku), Tchibo (od 2005 roku) oraz KiK (od 2012 roku).

Najwięcej sklepów (ok. 2 tys.) istnieje w Polsce pod marką sieci franczyzowej Odido, której operatorem jest Makro Cash&Carry. Ekspansywną politykę w Polsce prowadzi także Rossmann, który posiada tutaj ponad 1000 sklepów. Lidl posiada ich w Polsce ponad 500. Łącznie niemieckie sieci otworzyły na polskim rynku ponad 4 tys. punktów handlowych.

Działalność niemieckich sieci handlowych w Polsce

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie artykułów prasowych i oficjalnych stron internetowych

Branże chemiczna i farmaceutyczna

Niemieckie przedsiębiorstwa z branż chemicznej i farmaceutycznej zatrudniają w Polsce co najmniej 8 tys. pracowników. Posiadane przez nich aktywa przekraczają wartość 7 mld zł, a roczne przychody kształtują się na poziomie ponad 11 mld zł. Zakłady produkcyjne niemieckich spółek są skupione w południowo-zachodniej części Polski.

Na polskim rynku obecne są największe niemieckie firmy z branż chemicznej i farmaceutycznej. Firma Henkel pojawiła się w Polsce już w 1991 roku, prywatyzując fabrykę w Raciborzu i uruchamiając fabrykę w Stąporkowie oraz wprowadzając pierwsze produkty na półki polskich sklepów. W 1992 roku powstała spółka BASF Polska, która w 1997 roku otworzyła swój pierwszy zakład produkcyjny kupując fabrykę w Kutnie. W 1993 roku swoją spółkę w Polsce utworzył Bayer. W tym samym roku firma Kreisel otworzyła swój pierwszy zakład produkcyjny w Poznaniu. Rok później w Polsce pojawił się kolejny producent materiałów budowlanych z Niemiec – Knauf, a w latach 1996 i 1998 otworzył tu swoje fabryki.

Obecność niemieckich firm wynika również z przejmowania przez niemieckich inwestorów polskich zakładów produkcyjnych. Zakłady cementowo-wapiennicze „Góraźdże” sprywatyzowano w 1993 roku. Zostały zakupione przez firmę CBR Baltic będącą częścią niemieckiego koncernu Heidelberg Cement. Cementownię Warta w 1994 roku kupiła od Skarbu Państwa spółka Polen Zement Beteiligungsgesellschaft. Firma Brenntag rozpoczęła działalność w Polsce w 1999 roku, przejmując spółki z branży chemicznej (IXO Neuber, HCl Poland i Alcafood Polska). W 2002 roku PCC SE zostało strategicznym inwestorem Zakładów Chemicznych „Rokita”, które w 2005 roku przekształciły się w spółkę PCC Rokita.

Przedstawiciele branży chemicznej i farmaceutycznej z Niemiec nie tylko lokują w Polsce zakłady produkcyjne. Bayer w 2013 roku otworzył w Gdańsku centrum finansowo-księgowo, które ma docelowo obsługiwać około 20 krajów, w tym Niemcy.

Christophe Dumont

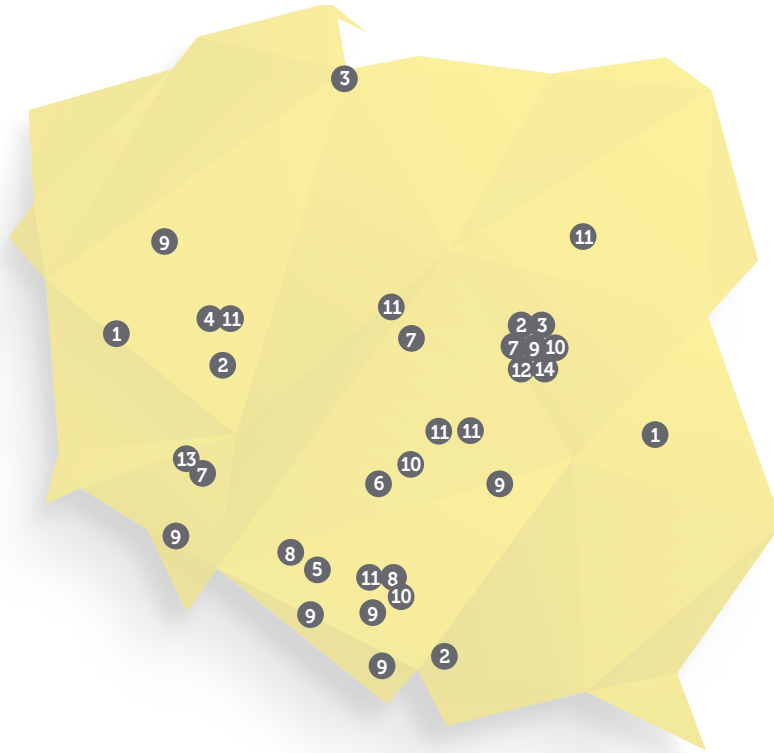
Prezes, Bayer Sp. z o.o.

O rozwoju i wartości firmy decydują ludzie, którzy ją tworzą. To oni są największym potencjałem. Dlatego w Bayer dbamy o ciągłe podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników. Oferujemy pracownikom zróżnicowane, zindywidualizowane programy rozwoju kariery. Doceniamy talenty, bo dzięki nim czerpiemy korzyści z ich innowacyjnych pomysłów. W roku 2014 na rozwój pracowników przeznaczaliśmy 1,5 mln zł.

Obecnie Bayer zatrudnia w Polsce ponad 900 osób na umowę o pracę. W ciągu 2 lat wraz z rozpoczęciem działalności Bayer Service Center Gdańsk zespół pracowników powiększył się o 30%. Większość z nich to młode osoby do 30. roku życia, ze znajomością więcej niż jednego języka obcego, o bardzo zróżnicowanym profilu i wysokich kwalifikacjach zawodowych.

W procesie rekrutacji kierujemy się naszymi wartościami LIFE (Leadership – Przywództwo, Integrity – Uczciwość zawodowa, Flexibility – Elastyczność, Efficiency – Wydajność). Szukamy osób, które wykazują osobisty zapał, inspirują innych. Ważną cechą jest dla nas otwartość na nowe rozwiązania, zdolność kwestionowania status quo i koncentracja na działaniach, które tworzą wartość.

Działalność wybranych niemieckich firm z branży chemicznej i farmaceutycznej w Polsce

- 1 Aesculap Chifa**
Nowy Tomyśl, Radzyń Podlaski
 Produkcja i sprzedaż narzędzi medycznych, sprzedaż środków farmaceutycznych

- 2 BASF**
Warszawa, Śrem, Myślenice
 Produkcja i sprzedaż nawozów i innych produktów chemicznych

- 3 Bayer**
Warszawa, Gdańsk
 Sprzedaż leków i nawozów

- 4 Beiersdorf Manufacturing Poznań**
Poznań
 Produkcja i sprzedaż kosmetyków

- 5 Brenntag**
Kędzierzyn-Koźle
 Dystrybucja surowców chemicznych

- 6 Cementownia Warta**
Trębaczew
 Produkcja cementu

- 7 Fresenius Kabi**
Warszawa, Kutno, Błonie k. Wrocławia
 Sprzedaż leków dożylnych, produktów do terapii płynowej i żywienia klinicznego. Firma posiada w Kutnie Wytwórnię Płynów Infuzyjnych

- 8 Górażdże: Górażdże Cement**
Chorula, Dąbrowa Górnicza
Górażdże Kruszywa
15 kopalni w Polsce
Górażdże Beton
53 wytwórnie betonu w Polsce
 Produkcja cementu, kruszyw oraz betonu towarowego

- 9 Henkel**
Warszawa, Racibórz, Tychy, Bielsko-Biała, Dzierżoniów, Stąporków, Wrząca
 Produkcja detergentów i kosmetyków, produkcja wyrobów chemicznych dla budownictwa i przemysłu

- 10 Knauf**
Warszawa, Rogowiec, Jaworzno
 Produkcja i sprzedaż materiałów budowlanych

- 11 Kreisel**
Poznań, Będzin, Ujazd, Nowe Miasto, Kaliska, Ostrołęka
 Produkcja materiałów budowlanych

- 12 Merck**
Warszawa
 Dystrybucja leków i produktów chemicznych

- 13 PCC Rokita**
Brzeg Dolny
 Produkcja i dystrybucja produktów chemicznych

- 14 Phoenix Pharma Polska**
Warszawa
 Dystrybucja leków

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie artykułów prasowych i stron internetowych

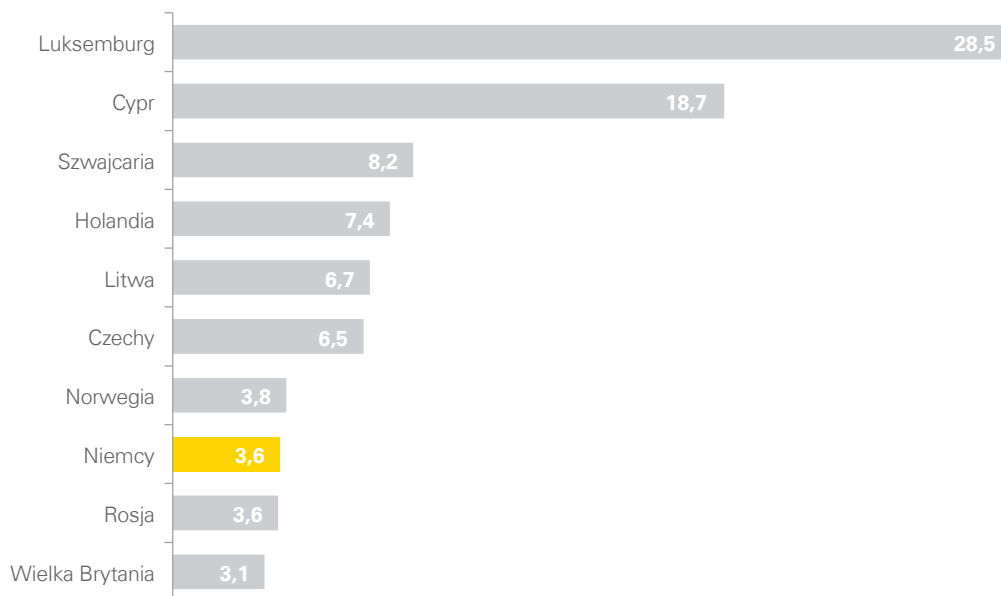

Inwestycje polskie w Niemczech

Polskie firmy w dalszym ciągu niewiele inwestują za granicą. W 2013 roku Niemcy były ósmym co do wielkości odbiorcą bezpośrednich inwestycji zagranicznych Polski, do którego trafiło 4% naszych inwestycji. Na koniec 2013 roku skumulowana wartość inwestycji polskich w Niemczech wyniosła 3,6 mld zł, co oznacza, że polskie firmy zainwestowały u swojego zachodniego sąsiada ponad trzydziestokrotnie mniej niż podmioty niemieckie w Polsce.

Na koniec 2013 roku skumulowana wartość bezpośrednich inwestycji Polski na świecie wyniosła blisko 86 mld zł. Ze względu na dogodne warunki prawne i podatkowe Polacy najwięcej zainwestowali w krajach takich jak Luksemburg, Cypr, Szwajcaria czy Holandia.

10 największych odbiorców polskich inwestycji bezpośrednich (stan na koniec 2013 roku, mld zł)

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych NBP

Największymi inwestorami zagranicznymi w Niemczech są Holandia*, Luksemburg* i Stany Zjednoczone. Inwestycje z Polski mają obecnie w Niemczech marginalne znaczenie – stanowią mniej niż 1% łącznych inwestycji zagranicznych w tym kraju. To pokazuje, jak wielka jest asymetria krajów w obszarze wzajemnych inwestycji.

*Należy zwrócić uwagę, że ze względu na dogodne otoczenie prawne i podatkowe w krajach takich jak Luksemburg i Holandia lokalizowane są spółki holdingowe międzynarodowych koncernów, przez które kapitał trafia do krajów trzecich.

Wybrane aktywności polskich firm w Niemczech

Boryszew

W lipcu 2011 roku spółka giełdowa Boryszew podpisała umowy przejęcia dwóch niemieckich Grup Kapitałowych (AKT i Theysohn), działających w branży przetwórstwa tworzyw sztucznych. Boryszew zatrudnia w Niemczech łącznie 2104 pracowników, co stanowi aż jedną czwartą całkowitego zatrudnienia spółki.

Ciech

Ciech jest jedną z największych grup chemicznych w Polsce. W 2007 roku firma przejęła spółkę Sodawerk Straßfurt i jest jednym z największych w Europie producentów sody kalcynowanej.

Comarch

Comarch wszedł na rynek niemiecki w 2008 roku poprzez przejęcie spółki informatycznej SoftM z Monachium. Obecnie firma ma swoje biura także we Frankfurcie i Dreźnie, gdzie otwarto Data Centers. Działalność biznesowa prowadzona w Niemczech odpowiada za blisko jedną czwartą przychodów firmy, a Comarch zatrudnia tam kilkaset osób.

KGHM

W 2007 roku KGHM kupił koncesję na terenie Saksonii w Niemczech. Przeprowadzone do tej pory badania pokazały, że mineralizacja miedzi i srebra w Niemczech jest podobna do polskich złóż na Dolnym Śląsku. Jeśli złoża w Saksonii spełnią wszystkie niezbędne warunki umożliwiające eksploatację, KGHM może zdecydować się na budowę kopalni na tym terenie.

Kopex

Kopex znany jest na rynku niemieckim od ponad 30 lat. Posiada tam dobrą renomę specjalistycznej firmy wykonującej usługi górnicze. Największe kontrakty jakie Kopex zrealizował w branży górniczej na terenie Niemiec to m.in. drążenie nowatorską metodą mrożeniową szybu wentylacyjnego o głębokości 902,5 metra w kopalni „Sophia Jacoba” w Hückelhoven, a także szybu w kopalni „Göttelborn” w Saarbrücken w kraju Saary.

Nowy Styl

Nowy Styl przejął niemieckie spółki meblowe, w rezultacie czego firma ma swoje zakłady produkcyjne również w Niemczech i sprzedaje produkty pod niemieckimi markami, tj. Grammer Office czy Rohde&Grahl.

Orlen

Orlen rozpoczął działalność w Niemczech w 2003 roku, kiedy to przejął za 140 mln euro sieć stacji paliw od łączących się BP i Arala. Obecnie spółka posiada za Odrą sieć prawie 600 stacji benzynowych, z których większość działa pod marką STAR.

Rovese

Rovese zajmuje się produkcją i dystrybucją wyrobów wykorzystywanych do wykańczania i wyposażenia łazienek.

W 2013 roku firma Rovese nabyła udziały niemieckiej spółki Meissen Keramik, posiadającej fabrykę płytek ceramicznych w Meissen, a także szeroką sieć dystrybucyjną. Pozyskane aktywa znacząco zwiększyły roczne moce produkcyjne Grupy Rovese, umożliwiając dynamiczny rozwój sprzedaży na rynku niemieckim.

Sanplast

Sanplast jest producentem wanien i kabin prysznicowych z kujawskich Wymysłowic. W 2005 roku za blisko 20 mln euro Sanplast przejął niemiecką spółkę Hoesch GmbH. Będąca w Niemczech od lat marka, jest symbolem luksusowego wyposażenia łazienek. Pozwoliło to firmie uzupełnić portfolio produktowe i umocnić pozycję na niemieckim rynku.

Smyk (grupa Empik)

Pierwszy sklep pod marką Smyk został otwarty w Berlinie w 2006 roku. W 2008 roku Empik przejął znaną wśród niemieckich konsumentów sieć sklepów z akcesoriami dla dzieci – Spiele Max. Z czasem spółka zrezygnowała z obecności dwóch marek na niemieckim rynku i obecnie wszystkie sklepy Grupy Empik funkcjonują pod marką Spiele Max, która jest jedną z najbardziej rozpoznawalnych w tym segmencie w Niemczech.

Solaris Bus & Coach

Solaris jest ważnym producentem pojazdów komunikacji publicznej w Europie, a Niemcy są głównym kierunkiem eksportu firmy. Do Niemiec trafiają autobusy miejskie oraz tramwaje wyprodukowane przez tę firmę.

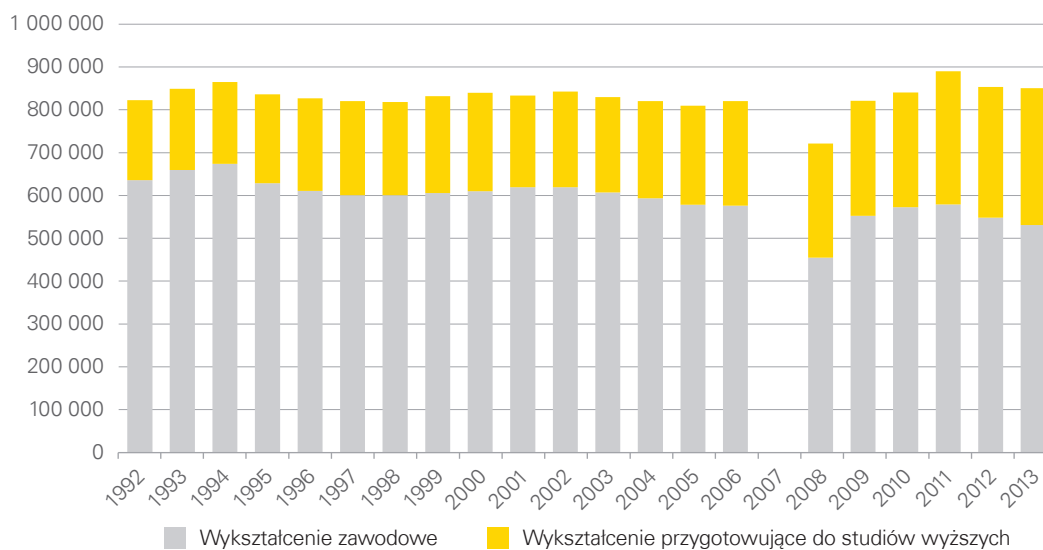
Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie artykułów prasowych i stron internetowych

Wybrane obszary współpracy polsko-niemieckiej

Kształcenie zawodowe

Niemcy są uznawani za wzór pod względem kształcenia zawodowego. Ich dualny system kształcenia, polegający na nauce zawodu w szkole i szeroko rozwiniętej praktyce w zakładzie pracy o odpowiadającym jej profilu, przynosi korzyści zarówno uczniom, jak i pracodawcom. W Polsce młodzież preferuje szkolnictwo ogólnokształcące, a szkoły zawodowe i technika były zamykane. Trwają jednak starania o przywrócenie ich działalności.

Absolwenci szkół zawodowych i ogólnokształcących w Niemczech

*Dla 2007 roku brak danych o liczbie absolwentów szkół zawodowych

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych Statistisches Bundesamt

Absolwenci szkół zawodowych i ogólnokształcących w Polsce

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych GUS

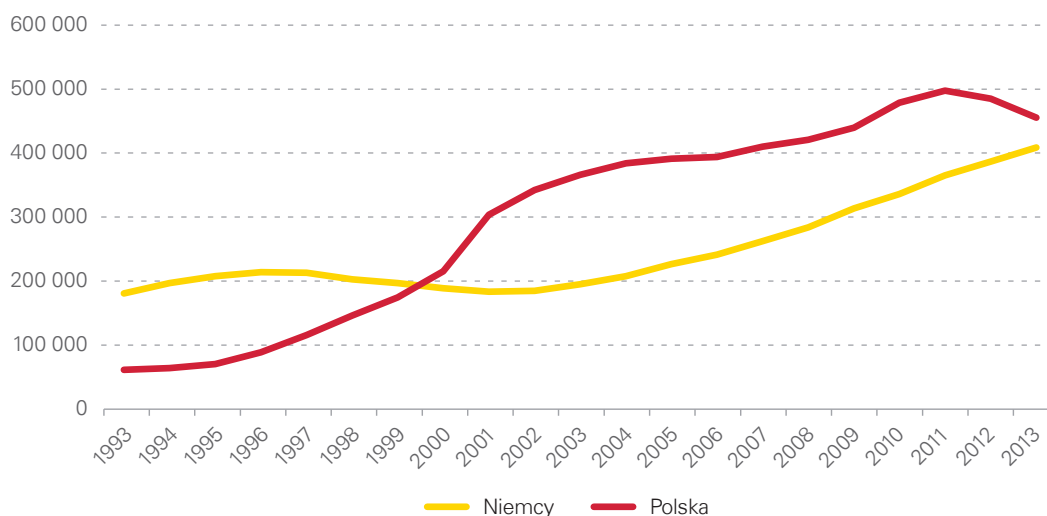

Jens Ocksen

Prezes Zarządu, Volkswagen Poznań Sp. z o.o.

Dostęp do wykwalifikowanych i dobrze przygotowanych pracowników jest niezbędny dla dalszego rozwoju naszej firmy. Ten aspekt jest częścią naszej strategii personalnej, jak i naszej filozofii. Nasze wcześniejsze doświadczenia wynikające z ponad dwudziestoletniej obecności w Polsce oraz aktualnie prowadzone działania rekrutacyjne dla nowej fabryki modelu Crafter we Wrześni i dla fabryki Caddy w Poznaniu pokazują, że polscy absolwenci cechują się wysokim poziomem wiedzy akademickiej, ale niestety nie zawsze mieli okazję wypróbować tę wiedzę w praktyce. Dlatego, aby jak najlepiej przygotować przyszłych pracowników do wymogów pracy w sektorze automotive, już ponad 10 lat temu rozpoczęliśmy programy edukacyjne na poziomie kształcenia zawodowego oraz akademickiego. Dzięki współpracy ze szkołą zawodową z pobliskiego Swarzędza staliśmy się benchmarkiem dla tego typu kształcenia: obecnie oferujemy kształcenie zawodowe w czterech różnych zawodach, w tym o profilu mechatronicznym i odlewniczym. Wszyscy uczniowie, którzy ukończyli program, otrzymali ofertę zatrudnienia w naszej fabryce. Poza aktywnym uczestnictwem w programie szkolnictwa zawodowego, od lat współpracujemy z poznańskimi uczelniami wyższymi, najlepszym przykładem jest tutaj program studiów dualnych realizowany we współpracy z Politechniką Poznańską. W ramach studiów dualnych uczniowie mogą zdobywać wiedzę teoretyczną studiując oraz wiedzę praktyczną pracując w naszej firmie. W ten sposób umożliwiamy naszym przyszłym pracownikom nabycie doświadczenia w środowisku produkcyjnym. Wiedza inżynierska jest w naszym sektorze niezbędna – niedawno utworzyliśmy nasz własny dział badań i rozwoju.

Absolwenci szkół wyższych w Polsce i w Niemczech

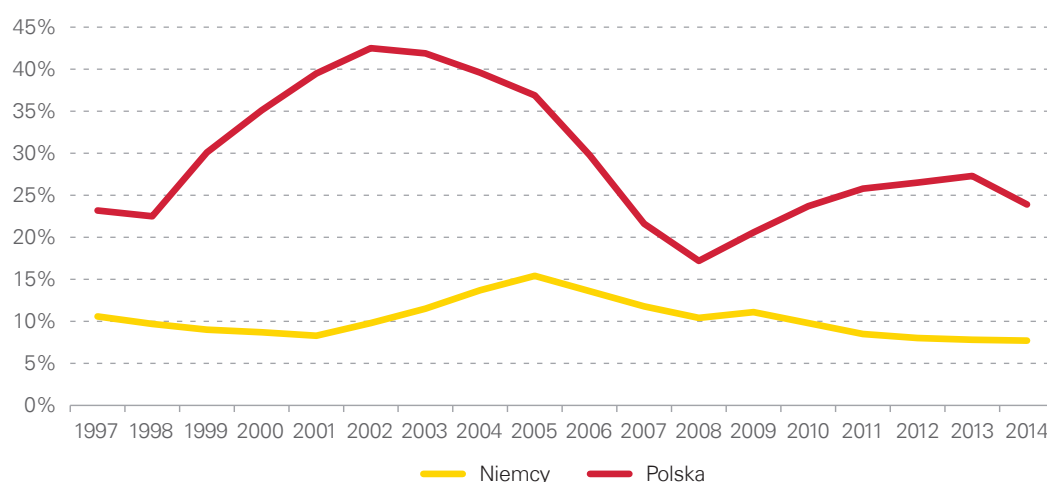

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych GUS i Statistisches Bundesamt

Chociaż w Niemczech liczba ludności jest ponad dwa razy większa niż w Polsce, to w naszym kraju w ostatnich latach więcej osób zdobywało wyższe wykształcenie niż w Niemczech.

Model kształcenia ma ogromny wpływ na sytuację na rynku pracy. Według danych Eurostat w 2014 roku w Niemczech bezrobocie wśród osób do 25. roku życia kształtowało się na poziomie 8%, podczas gdy dla Polski poziom ten był trzykrotnie wyższy (24%). W Polsce młodzi absolwenci często bezskutecznie poszukują zatrudnienia lub pracują na podstawie umów cywilno-prawnych. Natomiast pracodawcy mają trudności ze znalezieniem wykwalifikowanych pracowników do prac technicznych i fizycznych w wielu zawodach. Pokazuje to, że wprowadzenie niemieckiego modelu kształcenia zawodowego w Polsce może mieć korzystny wpływ na rynek pracy.

Bezrobocie wśród osób w wieku poniżej 25 roku życia

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych Eurostat

Ludger Ostendorf

Właściciel, Grupa Ostendorf

Polska jest – z całą pewnością – krajem ogromnych możliwości. Spostrzeżenie to nie wynika jedynie z wielkości kraju, czy jego rozwiązań rynkowych, ale – a może przede wszystkim – z postawy polskich pracowników. Obserwujemy systematyczny wzrost kompetencji, wykształcenia oraz praktycznych umiejętności, dzięki czemu Polacy stają się istotnymi ogniwami działalności przedsiębiorstwa. Ich wartość nie wynika jedynie z porównywania się z kolegami i koleżankami z krajów zachodnich, lecz częstokroć sami już wyznaczają pewne trendy, wiele wnosząc w rozwój międzynarodowej grupy, jaką jest Magnaplast. Co istotne, Polacy są otwarci na międzykulturowy dialog; nie dążą do tego, by stać się grupą hermetyczną, zamkniętą na wiedzę i wymianę doświadczeń.

Polscy pracownicy sami angażują się też w proces podnoszenia swoich kompetencji. Firma stara się aktywnie w tym uczestniczyć, dostarczając systematycznie materiały pomagające pracownikom pogłębiać wiedzę. Dbamy także o dialog między pracownikami, dzięki czemu stała wymiana doświadczeń, spostrzeżeń i szeroko pojętej wiedzy wpływa pozytywnie na wysoki poziom przygotowania naszych pracowników do profesjonalnego, rzetelnego uczestniczenia w pracy firmy.

Swoją codzienną pracą Polacy udowadniają zrozumienie dla faktu, że ich własny sukces częstokroć przeplata się z sukcesem firmy. Dowodem na tę tezę jest sytuacja w Magnaplast – niska rotacja i duża liczba pracowników z wieloletnim stażem oraz stały wzrost sprzedaży i rozwój zakładu w Polsce to te czynniki, które mówią same za siebie.

Piotr Franciszkowski

Prezes, DATEV.pl

Jako spółka wywodząca się z Niemiec, a jednocześnie świadcząca usługi dla podmiotów polsko-niemieckich możemy oceniać przygotowanie polskich pracowników do zawodu z dwóch różnych punktów widzenia. Po pierwsze, obserwując naszych klientów można zauważyć pewną szczególną specyfikę spółek polsko-niemieckich działających na polskim rynku. Wiele z nich to firmy z segmentu MŚP o charakterze produkcyjnym. Są to firmy rodzinne, z wieloletnią tradycją, zarządzane bezpośrednio przez właścicieli. I wyraźnie widać, że kładą one bardzo duży nacisk na kompetencje pracowników, czynnie angażują się w ich proces kształcenia zawodowego. Ważnym elementem dla właścicieli w tym przypadku jest bezpośredni kontakt z pracownikami – polegający na przywiązaniu pracownika do pracodawcy, stawiający na jakość i doświadczenie. Podsumowując, na podstawie naszych obserwacji model ten sprawdza się w praktyce.

Nasze doświadczenia w DATEV.pl pokazują, iż podobny model sprawdza się także u nas. Stabilizacja zatrudniania przekłada się na zadowolenie, co wpływa znacząco na jakość pracy i podejście pracowników. Stają się oni bardziej lojalni i oddani swoim obowiązkom, angażując się silniej w powierzone zadania. Bardzo ważnym elementem jest stworzenie pracownikowi możliwości rozwoju kompetencji, dlatego też dużą uwagę przykładamy do różnorodności delegowanych zadań, wspomagając wymianę doświadczeń między pracownikami w firmie, ale także organizując szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne. Pracownicy chcący podnosić swoje kwalifikacje otrzymują od nas pełne wsparcie.

Bardzo aktywnie angażujemy się we współpracę ze studentami. Dajemy im nie tylko możliwość zdobycia doświadczenia, nauki, pracy przy projektach w środowisku międzynarodowym, ale także czerpiemy od nich inspiracje. Jesteśmy zdecydowanie otwarci na młodych, pomysłowych i zaangażowanych ludzi. Wprowadzając ich do naszych struktur, nadajemy synergię oddziałującą wzajemnie na pracowników.

Dzięki Polsko-Niemieckiej Izbie Przemysłowo-Handlowej (AHK Polska) oraz niemieckim firmom obecnym w Polsce dualny system kształcenia staje się dostępny również w naszym kraju. Przy wsparciu izby, z roku na rok coraz więcej niemieckich firm decyduje się na uczestnictwo w procesie kształcenia dualnego w Polsce. Przy współpracy z zespołami szkół technicznych i zawodowych wiele firm prowadzi zajęcia przygotowujące do pracy w zawodach, na które firma zgłasza zapotrzebowanie. Po zakończeniu nauki wielu absolwentów otrzymuje ofertę podjęcia pracy od firmy partnerskiej. Obecnie ponad 600 uczniów w całej Polsce bierze udział w programie kształcenia dualnego w dziewięciu różnych zawodach. Ponadto, AHK Polska wydaje uprawnienia w zawodach certyfikowanych, które uprawniają do wykonywania zawodu na terenie Unii Europejskiej.

Przykłady klas patronackich prowadzonych przez firmy niemieckie w Polsce przy współpracy z Polsko-Niemiecką Izbą Przemysłowo-Handlową

Firma partnerska	Zawód	Liczba uczniów	Szkoła współpracująca
Robert Bosch	technik mechatronik	24	Lotnicze Zakłady Naukowe we Wrocławiu
Haering Polska	technik mechanik	149	Centrum Kształcenia Ustawicznego Nowoczesnych Technologii w Łodzi
Hochland Polska	operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	22	Zespół Szkół nr 3 w Szamotułach / Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sokolowie Podlaskim
Imtech Polska	technik urządzeń sanitarnych	52	Technikum Architektoniczno-Budowlane w Warszawie
Lidl Polska Sklepy Spożywcze	technik handlowiec	60	Zespół Szkół Handlowych w Poznaniu
MAN Truck&Bus Polska	mechanik samochodowy	47	Zespół Szkół Samochodowych Licealnych nr 2 w Warszawie / Zespół Szkół nr 2 we Wrocławiu / Zespół Szkół Mechanicznych w Gdyni
Phoenix Contact Wielkopolska	monter mechatronik, ślusarz narzędziowy, operator obrabiarek skrawających, operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	42	Zespół Szkół Zawodowych i Licealnych im. dra K.Hołogi w Nowym Tomysłu
Solaris Bus&Coach	monter mechatronik, elektromechanik pojazdów samochodowych, ślusarz, mechanik	75	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Murowanej Goślinie / Zespół Szkół Rolniczych w Środzie Wielkopolskiej
Volkswagen Motor Polska	monter mechatronik	35	Zespół Szkół w Chocianowie
Volkswagen Poznań	monter mechatronik, mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, operator maszyn i urządzeń odlewniczych, mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych	228	Zespół Szkół nr 1 w Swarzędzu / Poznańskie Centrum Edukacji Ustawicznej i Praktycznej

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie www.edunet-poland.pl

Janusz Bryliński

Prezes, WEPA Piechowice

Kompetencje polskich pracowników były i nadal są bardzo wysokie. Polski oddział WEPA jest bardzo dobrze oceniany w ramach grupy, co potwierdza zainstalowanie najnowocześniejszej linii technologicznej w Piechowicach. Nasi pracownicy są zaradni i kreatywni, jeżdżą szkolić pracowników w innych spółkach grupy.

Temat współpracy biznesu i szkół jest potrzebny, konieczne jest jednak większe wsparcie władz lokalnych i centralnych. Należałoby stworzyć system podobny do niemieckiego, łączący przygotowanie uczniów do zawodu u pracodawców ze wsparciem systemu centralnego. Jednak pracodawca musi mieć w tym interes biznesowy, a dziś finansowanie przekwalifikowania zawodowego nie sprawdza się i jest mało skuteczne. Obecnie nie ma systemu, który gwarantowałby, że młodzi ludzie szkoleni u pracodawcy u niego zostaną. Dotyczy to szczególnie spółek położonych w mniej atrakcyjnych lokalizacjach. Jest to jedna z kwestii, która powinna zostać rozwiązana centralnie.

Ryszard Gongor

Członek Zarządu, Gedia

Zasadniczo należy rozróżnić pracowników / kandydatów z wykształceniem wyższym a średnim zawodowym. W zakresie wykształcenia wyższego, w szczególności technicznego lub ekonomicznego, jesteśmy w stanie zabezpieczyć nasze potrzeby, a kandydaci posiadają odpowiednie kompetencje merytoryczne i językowe. Oczywiście czasami istnieje konieczność przeprowadzki takiego pracownika do Nowej Soli, ale w większości przypadków nie stanowi to problemu. Inaczej niestety ma się sprawa, jeśli chodzi o pracowników z wykształceniem zawodowym, ponieważ nastąpił proces degradacji szkół zawodowych przy fabrykach. Potrzebujemy systemu analogicznego do systemu dualnego, który funkcjonuje w Niemczech. Niestety obecnie spółki takie jak Gedia muszą ponosić odpowiedzialność za kształcenie pracowników o profilu zawodowym samodzielnie, co oznacza, że kształcimy ich na bieżąco w pracy. Mamy co prawda podpisane listy intencyjne ze szkołami wyższymi oraz średnimi i, współpracując z nimi, staramy się znaleźć odpowiednie osoby, ale nie jest to rozwiązanie idealne.

Dr Witold Morawski

Manager, Festo Didactic Poland

Obecnie ma miejsce dostosowywanie polskiej edukacji do europejskich wymogów kwalifikacji zawodowych. W tej dziedzinie nastąpił wyraźny postęp. W ciągu ostatnich dziesięciu lat Polska zainwestowała spore środki w centra kształcenia zawodowego i wyższe uczelnie techniczne, stwarzając jednak zaledwie podstawy kształcenia zawodowego. Potrzeby w zakresie sprzętu specjalistycznego są nadal znaczące i rosną w tempie geometrycznym.

Rozpoczęty został proces egzaminowania w zawodzie, który podlega ciągłym zmianom i modyfikacjom. Pewnym problemem jest także niewystarczająca liczba dobrze wykwalifikowanych nauczycieli zawodu. Podjęto tu próby podnoszenia ich kwalifikacji, ale nie są to działania wystarczające. Potrzebne jest systemowe rozwiązanie tego problemu, poprzez zapewnienie kadry nauczycielskiej ustawicznego dostępu do najnowszej wiedzy zawodowej.

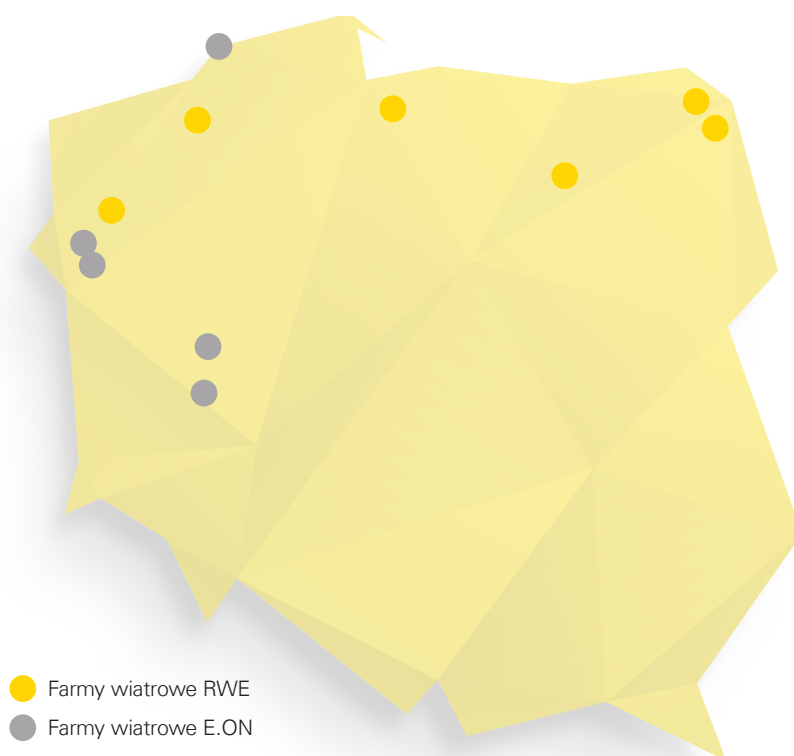
Firma Festo od wielu lat czynnie uczestniczy w procesie edukacji zawodowej. Między innymi organizujemy praktyki i staże dla studentów politechniki, umożliwiając im wykonywanie na najnowocześniejszym technologicznie sprzęcie prac przejściowych i dyplomowych. Udostępniamy również nasze urządzenia do realizacji studenckich projektów mechatronicznych i architektonicznych, wykonywanych na uczelniach pod kierunkiem opiekunów naukowych. Organizujemy odpowiednio dostosowane szkolenia techniczne dla studentów i nauczycieli. Wszystkie te działania mają na celu poprawę przygotowania polskich pracowników do zawodu. Nasze działania spotykają się z bardzo żywym przyjęciem i dużym zainteresowaniem.

Energia odnawialna

Niemcy są obecnie krajem, który najsilniej w Europie angażuje się na rzecz zwiększenia znaczenia energii odnawialnej w strukturze produkcji i konsumpcji krajów Unii Europejskiej. Kraj ten dynamicznie rozwija produkcję zielonej energii i w coraz większym stopniu opiera na niej swoją energochłonną gospodarkę. W 2013 roku Niemcy były w Europie liderem w produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Z kolei Polska gospodarka oparta jest na węglu, jednak jesteśmy zobligowani przez Unię Europejską do stopniowego podnoszenia udziału zielonej energii w łącznej produkcji energii.

Niemieccy inwestorzy dostrzegają istotność odnawialnych źródeł energii (OZE). W Polsce dwie duże firmy niemieckie – RWE i E.ON – inwestują w farmy wiatrowe. Ze względu na warunki pogodowe farmy wiatrowe niemieckich inwestorów znajdują się głównie w północnej części kraju.

Inwestycje niemieckich firm w farmy wiatrowe w Polsce

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie artykułów prasowych i stron internetowych

Do końca 2014 roku RWE był właścicielem 6 lądowych parków wiatrowych w Polsce o łącznej mocy 197 MW. Znajdują się one w Nowym Stawie koło Gdańska, Krzęcinie, Tychowie, Suwałkach, Pieckach i Taciewie.

Drugim istotnym niemieckim inwestorem w tej branży jest firma E.ON. Inwestor jest właścicielem 5 farm wiatrowych w Polsce: Barzowice (Darlowo), Wysoka I i Wysoka II (Boleszkowice) oraz Wielkopolska I i Wielkopolska IIa (na południe od Poznania).

Niemieckie przedsiębiorstwa zajmują się także produkcją i dostawą turbin wiatrowych. W Polsce istotnymi niemieckimi dostawcami turbin do budowy farm wiatrowych są Siemens i Enercon.

Misja gospodarcza pomorskich firm z branży OZE

W kwietniu 2014 roku pomorskie firmy z branż powiązanych z rynkiem odnawialnych źródeł energii brały udział w misji gospodarczej do Niemiec. Przedsięwzięcie zostało zorganizowane przy pomocy Pomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego i Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej.

Projekt był finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i obejmował cały proces od nawiązania kontaktów po podpisanie umów o współpracę. W projekcie wzięło udział pięć firm z Pomorza. Misja poprzedzona została szkoleniami przygotowanymi przez przedstawicieli Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej, podczas których przybliżono uczestnikom specyfikę niemieckiego rynku.

Polsko-Niemieckie Forum Energetyczne

W czerwcu 2014 roku w Berlinie odbył się Polsko-Niemiecki Szczyt Energetyczny poświęcony rozwojowi współpracy energetycznej obu krajów. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele ok. 250 firm z branży energetycznej, technologicznej i biznesu oraz politycy.

Niemiecka Agencja Energii (DENA) oraz Pracodawcy RP podpisali list intencyjny, w którym zobowiązują się do cyklicznej współpracy w zakresie energetyki i powołania bilateralnej roboczej grupy ekspertów i przedstawicieli administracji.

Wioski bioenergetyczne

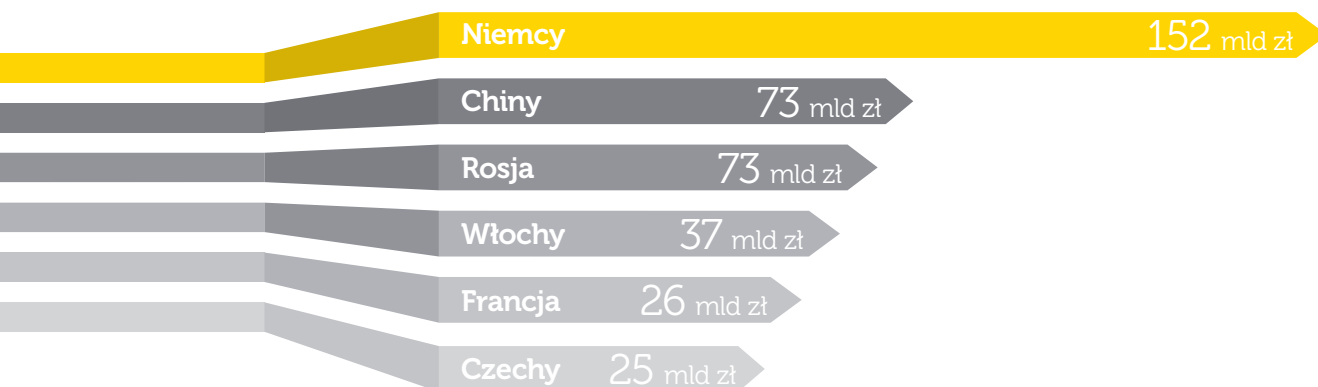
Niemcy słyną w Europie z tworzenia tzw. wiosek energetycznych, czyli obszarów (zwykle gmin wiejskich), które zaspokajają swoje całkowite zapotrzebowanie na energię jedynie z lokalnej produkcji, głównie z odnawialnych źródeł energii. Pierwszą samowystarczalną energetycznie ekowioską w Niemczech było Feldheim leżące w Brandenburgii, posiadające własne wiatraki i biogazownię.

Idąc za przykładem Niemiec, w Polsce także pojawiają się pierwsze projekty realizacji wiosek energetycznych. W utworzeniu ekowioski w gminie Daszyna w województwie łódzkim wsparcie merytoryczne zapewniają niemieccy specjaliści z Uniwersytetu w Kassel i naukowcy z łódzkich uczelni. Planowana jest budowa elektrowni wiatrowej oraz biogazowni. Z kolei w gminie Tuczępy w województwie świętokrzyskim powstanie pierwszy w Polsce Park Odnawialnych Źródeł Energii. W planach przewidziano budowę największej bioelektrowni w kraju oraz farmy wiatrowej i słonecznej.

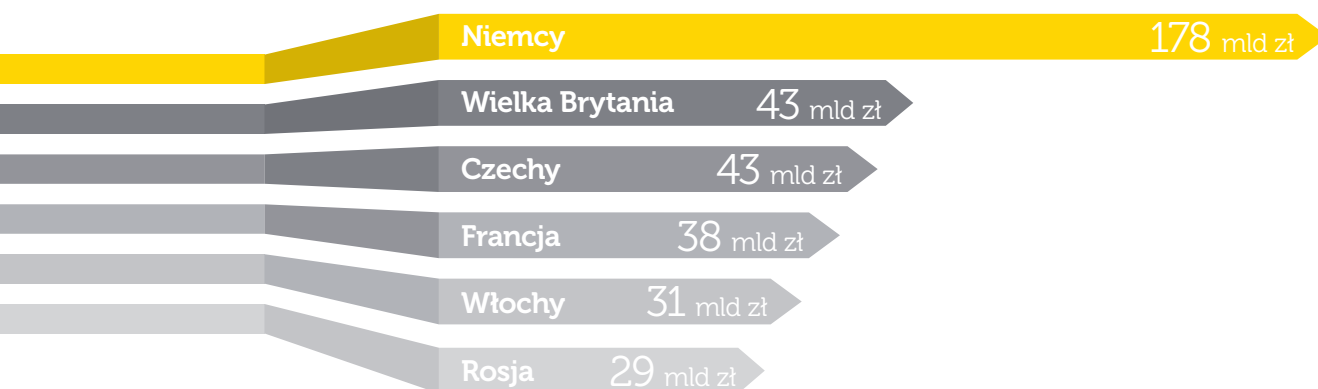
Polsko-niemiecka wymiana handlowa

Niemcy są najważniejszym partnerem handlowym Polski. Pod względem zarówno importu, jak i eksportu naszych produktów i usług wymiana z Niemcami ma najwyższą wartość. Dzięki systematycznemu wzrostowi eksportu do Niemiec, od kilku lat bilans handlowy Polski z zachodnim sąsiadem pozostaje dodatni.

Główni dostawcy towarów do Polski (2014)

Główni odbiorcy towarów z Polski (2014)

Dane wstępne

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych GUS

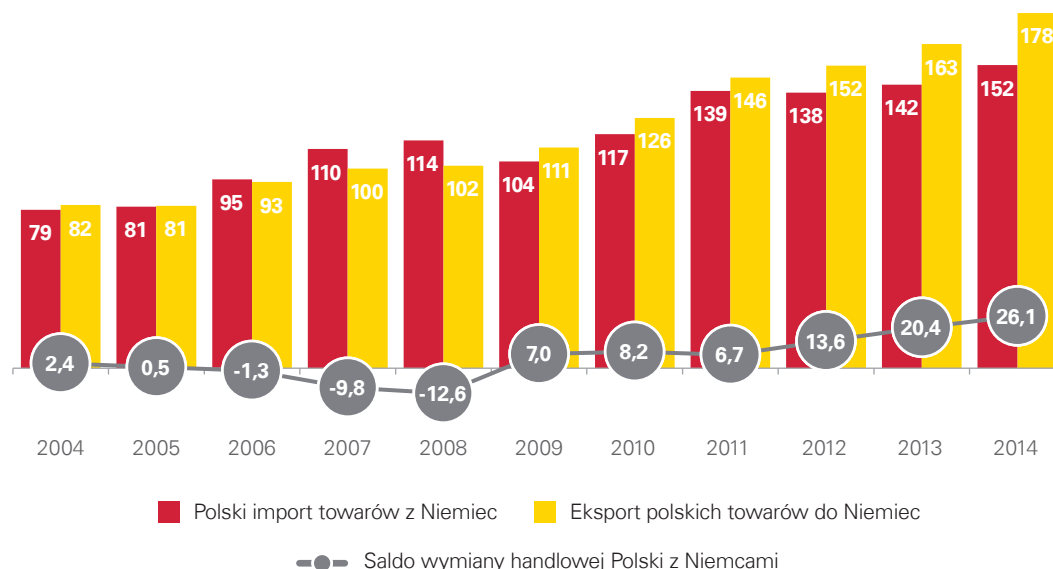

Według wstępnych danych GUS w 2014 roku wartość polskiego importu towarów z Niemiec wyniosła 152 mld złotych. Jest to więcej niż łączna wartość importu z Chin i Rosji, które zajmują drugie i trzecie miejsce wśród najważniejszych dostawców towarów do Polski. Eksport polskich towarów do Niemiec w 2014 roku osiągnął rekordową wartość 178 mld zł. Do żadnego kraju Polska nie eksportuje towarów o zbliżonej wartości. Wartość dostaw towarów do pięciu kolejnych krajów (184 mld zł) była łącznie jedynie nieznacznie większa niż polski eksport do Niemiec.

Należy zwrócić uwagę, że współpraca między obydwoma krajami zacieśnia się, a wartość polskich towarów dostarczonych do Niemiec stale rośnie – w latach 2004-2014 polski eksport do Niemiec wzrósł ponad dwukrotnie. Od 2009 roku saldo naszej wymiany handlowej z Niemcami pozostaje dodatnie.

Struktura polsko-niemieckiej wymiany handlowej jest dość rozdrobniona. Dużą rolę odgrywają takie kategorie, jak pojazdy i części do nich (13% polskiego eksportu do Niemiec i 12% niemieckiego eksportu do Polski w 2014 roku), maszyny i urządzenia mechaniczne (odpowiednio 11% i 15%) oraz sprzęt elektryczny i RTV (odpowiednio 11% i 7%). Polskie firmy eksportują do Niemiec meble o znacznej wartości – w 2014 roku stanowiły one 8% polskiego eksportu do tego kraju.

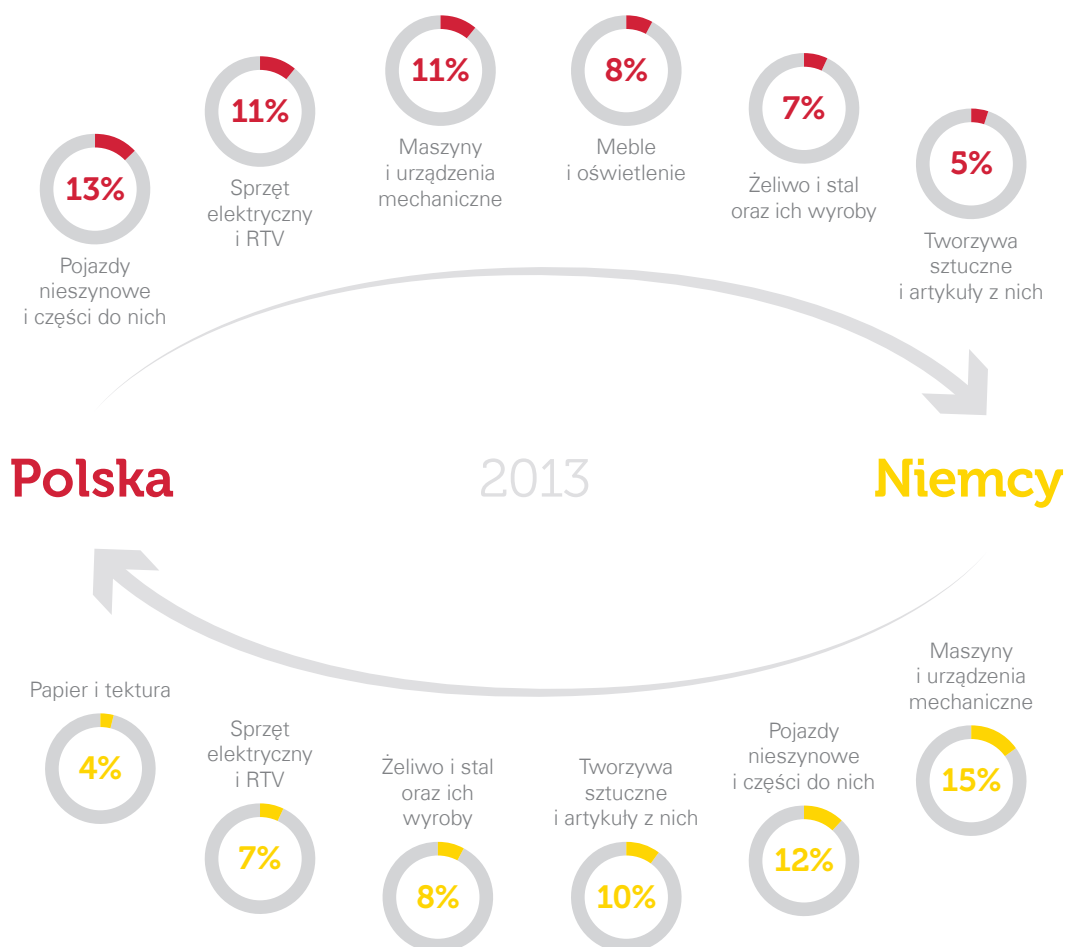
Polsko-niemiecka wymiana towarowa (mld zł)

2014 – dane wstępne

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych GUS

Struktura polsko-niemieckiej wymiany towarów (2014)

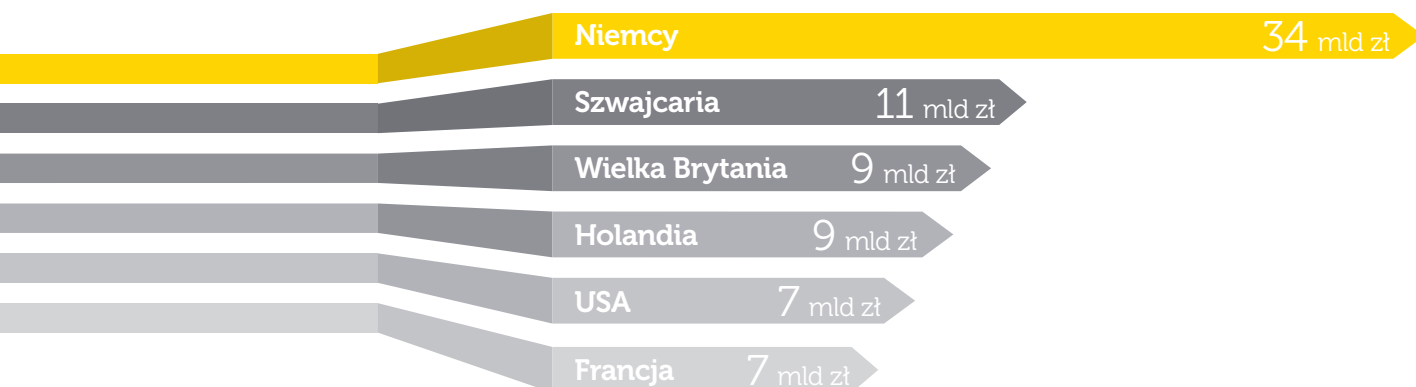
Dane wstępne

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych GUS

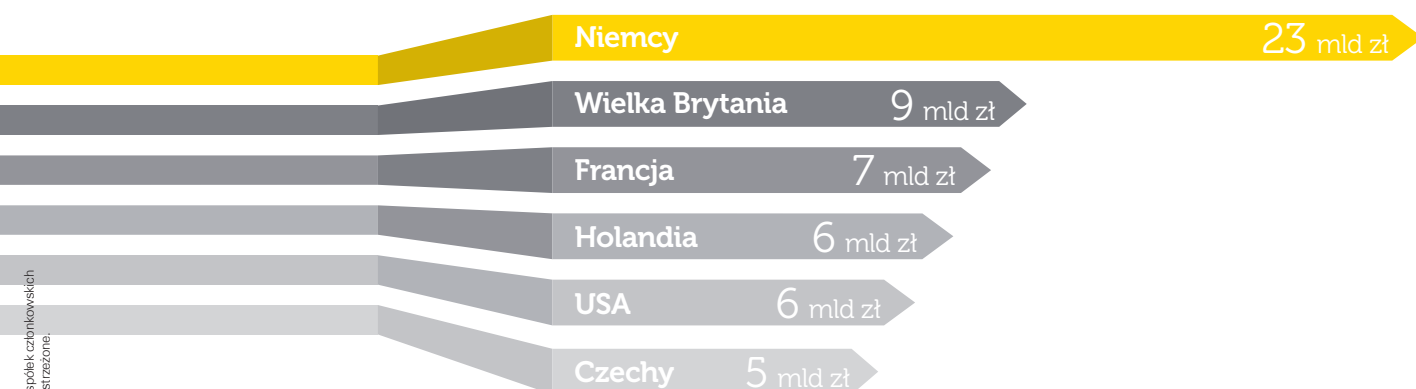

Niemcy są również największym partnerem Polski w wymianie usług. Bilans wymiany usług jest ujemny dla Polski, co oznacza, że firmy zarejestrowane w Polsce nabywają od podmiotów zarejestrowanych w Niemczech usługi o większej wartości niż sprzedają do Niemiec. W 2013 roku Polska nabyła od Niemiec usługi o łącznej wartości 34,4 mld zł, a dostarczyła usługi warte 23,3 mld zł. Największy udział w wymianie usług pomiędzy Polską a Niemcami mają podróże i transport samochodowy.

Główni dostawcy usług do Polski (2013)

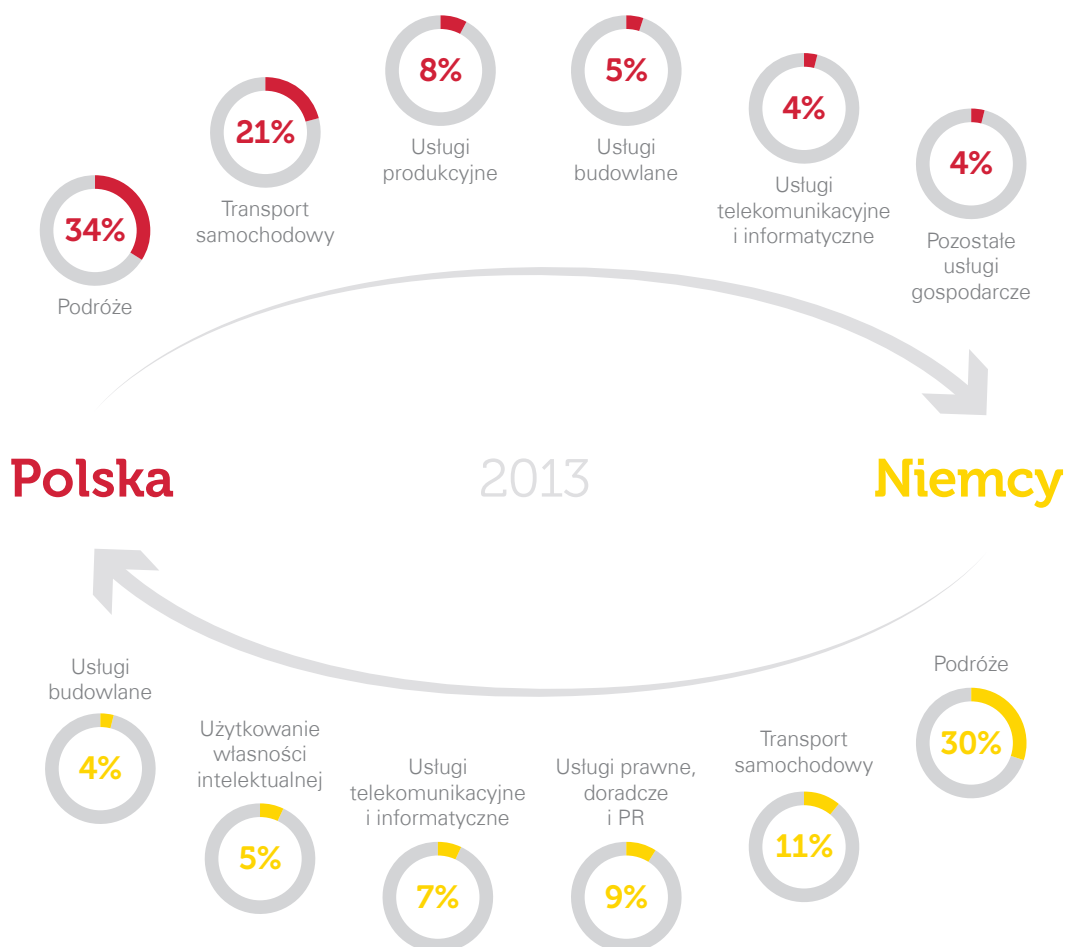

Główni nabywcy polskich usług (2013)

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych GUS

Struktura polsko-niemieckiej wymiany usług (2013)

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie danych GUS

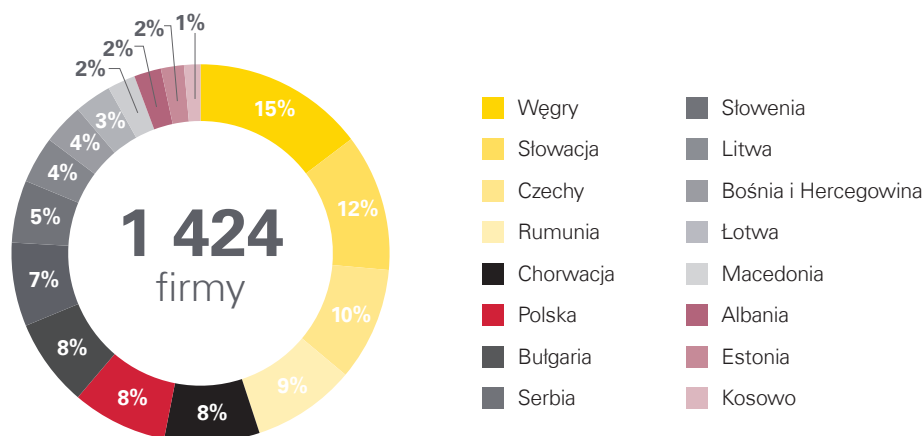
Polska oczami niemieckich inwestorów z Europy Środkowo-Wschodniej

O badaniu

Od 2006 roku niemieckie zagraniczne izby przemysłowo-handlowe z Europy Środkowo-Wschodniej, w tym także Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa, przeprowadzają wśród firm członkowskich badanie poświęcone ocenie atrakcyjności poszczególnych krajów regionu. Badanie przeprowadzone było metodą wywiadów internetowych (CAWI), a tegoroczną edycję zrealizowano w marcu 2015 roku.

W badaniu wzięły udział aż 1 424 firmy z kapitałem niemieckim, które zainwestowały w Europie Środkowo-Wschodniej, z czego najwięcej pochodziło z Węgier (15%), Słowacji (12%) oraz Czech (10%). 116 badanych firm, czyli 8% próby, pochodziło z Polski. Respondenci zostali poproszeni o ocenę atrakcyjności inwestycyjnej krajów regionu oraz obecnej i przewidywanej koniunktury na tych rynkach.

Struktura pochodzenia respondentów (2015)

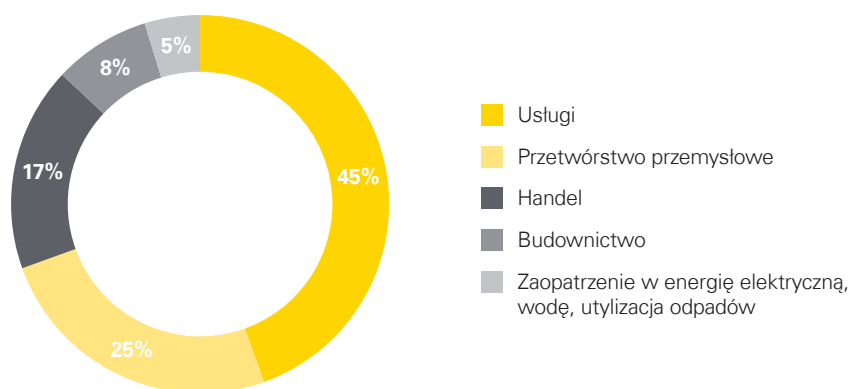
Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

Największą część badanych firm stanowiły podmioty działające w branży usługowej (45%) oraz zajmujące się przetwórstwem przemysłowym (25%).

Pod względem liczby pracowników największą część (35%) stanowiły przedsiębiorstwa małe, czyli zatrudniające od 10 do 49 osób. Około jedna czwarta respondentów zatrudnia od 50 do 249 pracowników, a kolejne 24% to mikrofirmy, czyli podmioty mające nie więcej niż 9 pracowników.

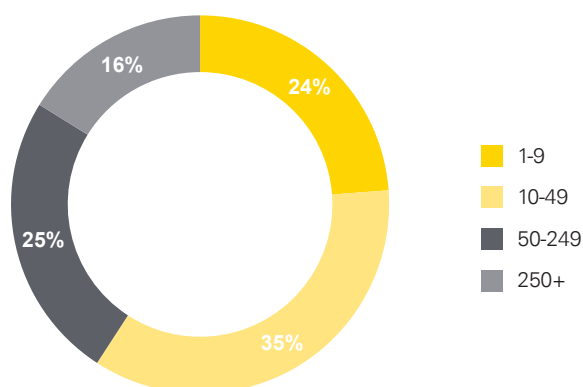
Połowa respondentów nie eksportuje swoich produktów czy usług lub eksportuje ich niewiele – w przypadku 51% badanych jedynie do 20% przychodów pochodzi ze sprzedaży na rynki zagraniczne. Z kolei jedna piąta firm nastawiona jest na działalność międzynarodową i w ich przypadku przychody z eksportu stanowią co najmniej 80% łącznych przychodów.

Sektor działalności firm respondentów (2015)

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

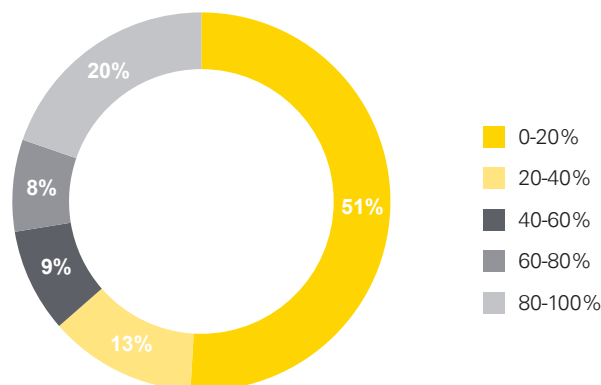
Wielkość zatrudnienia firm respondentów (2015)

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

Udział eksportu w przychodach w firmach respondentów (2015)

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

Ludger Ostendorf

Właściciel, Grupa Ostendorf

Jako średniej wielkości niemiecka, rodzinna firma szukaliśmy miejsca do rozwoju, które będzie gwarantowało bezpieczeństwo i stabilność inwestowanych środków, ale też będzie stwarzać perspektywę do dalszego rozwoju, korzystnie wpływając na poszerzenie działalności naszego przedsiębiorstwa. Polska – z racji swojej bliskości oraz dużego potencjału – wydawała się słusznym, racjonalnym, pełnym perspektyw wyborem. Ugruntowania naszej decyzji szukaliśmy w polskich przemianach ustrojowych, rynkowych i otwarciu polskiej gospodarki na rynki zewnętrzne. Pozytywne bodźce płynęły także ze struktur samorządowych w Lipinkach Łużyckich, tj. w miejscu, gdzie usytuowaliśmy nasz zakład. Władze lokalne od początku wykazywały się dużą otwartością, zrozumieniem spraw przedsiębiorstwa, a także wsparciem w tych sprawach, które udziału miejscowych władarzy wymagały. Możemy dziś wprost powiedzieć, że tutejszy samorząd stał się dla nas trwałym, pomocnym, wykazującym dużo dobrej woli partnerem przez lata naszej działalności na tym terenie.

Istotne było także nastawienie polskich pracowników, odznaczających się dużym zapałem do pracy, kreatywnością, ambicją i chęcią aktywnego uczestniczenia w rozwoju firmy. Warto podkreślić jest wrażenie, jakie od początku wynieśliśmy z kontaktów z Polakami. Nasi polscy przyjaciele swoją postawą udowodniali nam, że chcą być częścią świata Zachodu, a co za tym idzie – są otwarci na nowinki, stale rozwijającą się technologię i na europejskie doświadczenia. Te czynniki utwierdziły nas, że inwestycja w Polsce jest nie tylko posunięciem sensownym, ale i strategicznie ważnym dla naszego przedsiębiorstwa.

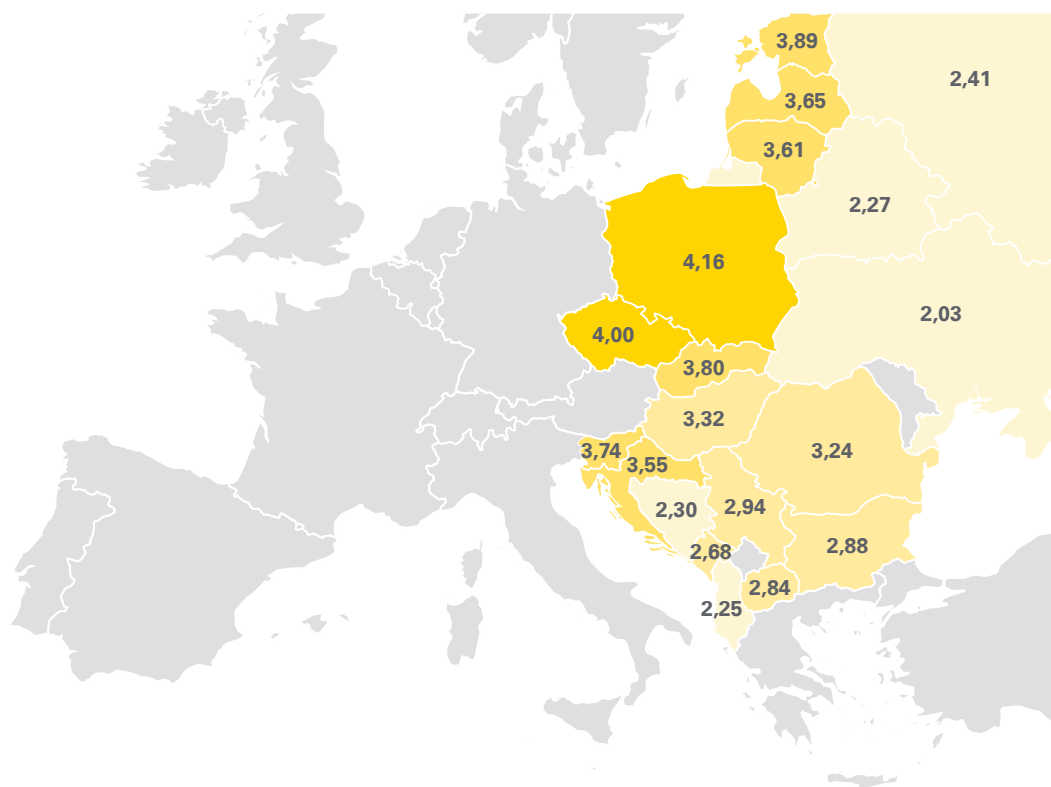
Atrakcyjność inwestycyjna Polski na tle krajów regionu

Firmy z kapitałem niemieckim oceniały w sześciostopniowej skali (gdzie 1 oznaczało kraj bardzo nieatrakcyjny inwestycyjnie, a 6 – bardzo atrakcyjny) każdy z krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

Najlepiej ocenionym krajem regionu była Polska, której średnia ocena atrakcyjności wyniosła 4,16 (4,09 w roku ubiegłym). Polskę najlepiej ocenili respondenci z Litwy (4,59) oraz Łotwy (4,53).

Niewiele niższe średnie oceny od firm niemieckich otrzymali południowi sąsiedzi Polski (Czechy – 4,00, Słowacja – 3,80) oraz kraje bałtyckie, w szczególności Estonia (3,89). Z kolei najmniej atrakcyjnym inwestycyjnie krajem regionu jest Ukraina (2,03).

Atrakcyjność krajów Europy Środkowo-Wschodniej (2015)

1 – bardzo nieatrakcyjny, 6 – bardzo atrakcyjny

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

Sławomir Majman

Prezes Zarządu Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych

Polska i Niemcy to naturalni partnerzy. Niemcy są jednym z najbardziej znaczących inwestorów w naszym kraju, największym partnerem handlowym Polski, autorem największej inwestycji zagranicznej ostatniej dekady w Polsce. Spektakularny projekt Volkswagena we Wrześni o wartości około 1 mld euro, w ramach którego budowana jest fabryka samochodów dostawczych, która docelowo stworzy około 3000 miejsc pracy, jest statkiem flagowym naszej współpracy.

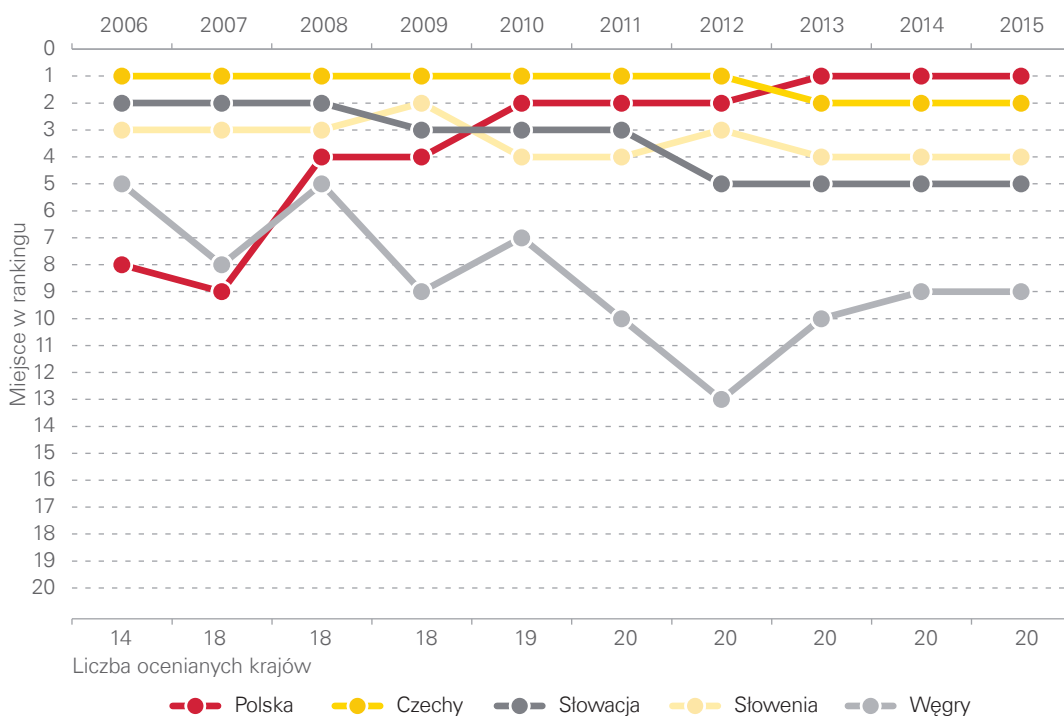
Polska i Niemcy tworzą swoisty magnes inwestycyjny Europy. W opinii inwestorów zagranicznych te dwa kraje postrzegane są jako najatrakcyjniejsze lokalizacje dla kapitału zagranicznego w Europie. W oczach niemieckich inwestorów Polska jest liderem wśród najbardziej atrakcyjnych miejsc do prowadzenia biznesu w Europie Środkowo-Wschodniej. Wyniki badań Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej potwierdzają dane PAIiIz. Niemieccy inwestorzy plasują się na drugiej pozycji na liście projektów prowadzonych przez Agencję oraz wśród inwestycji zakończonych w ubiegłym roku.

Dynamicznie rozwija się także współpraca po obu stronach Odry w zakresie projektów badawczo-rozwojowych i najnowszych technologii. Polska konsekwentnie dąży do stworzenia gospodarki opartej na wiedzy oraz wykorzystującej potencjał wysoko wykwalifikowanych pracowników. Z myślą o rozwoju polsko-niemieckiej współpracy w tym sektorze powstał program, który pozwala uzyskać dofinansowanie projektów w zakresie badań i rozwoju realizowanych przez przedsiębiorstwa reprezentujące oba kraje.

Polska awansowała na ósmego największego partnera handlowego Niemiec – w ubiegłym roku padł rekord polskiego eksportu do Niemiec. Polacy są również coraz bardziej aktywnym inwestorem w Niemczech. Do zacieśnienia współpracy zachęcają politycy, przedsiębiorcy oraz sami inwestorzy. Niemcy i Polska mogą osiągnąć jeszcze więcej. Dzięki zacieśnieniu kontaktów gospodarczych osłabły stereotypy, które przez dziesięciolecia wpływały na relacje pomiędzy naszymi narodami. Przecież niezależnie od tego, po której stronie Odry działają przedsiębiorcy, wspólnie budujemy siłę gospodarki Unii Europejskiej.

Polska już po raz trzeci z rzędu zdobyła miano najatrakcyjniejszego kraju w regionie w badaniu firm niemieckich z Europy Środkowo-Wschodniej. Pozycja Polski w rankingu znacznie wzrosła od czasu przeprowadzenia pierwszej edycji badania – jeszcze w 2007 roku Polska znajdowała się na 9. miejscu. Do 2012 roku to Czechy prowadziły w zestawieniu, jednak w ostatnich latach plasowały się na drugiej pozycji. Wśród najatrakcyjniejszych krajów Europy Środkowo-Wschodniej znajdują się obecnie także Estonia, Słowacja oraz Słowenia. Warto zwrócić uwagę także na Węgry, których ocena znacząco się zmienia.

Ranking wybranych krajów Europy Środkowo-Wschodniej

1 – kraj najbardziej atrakcyjny inwestycyjnie

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

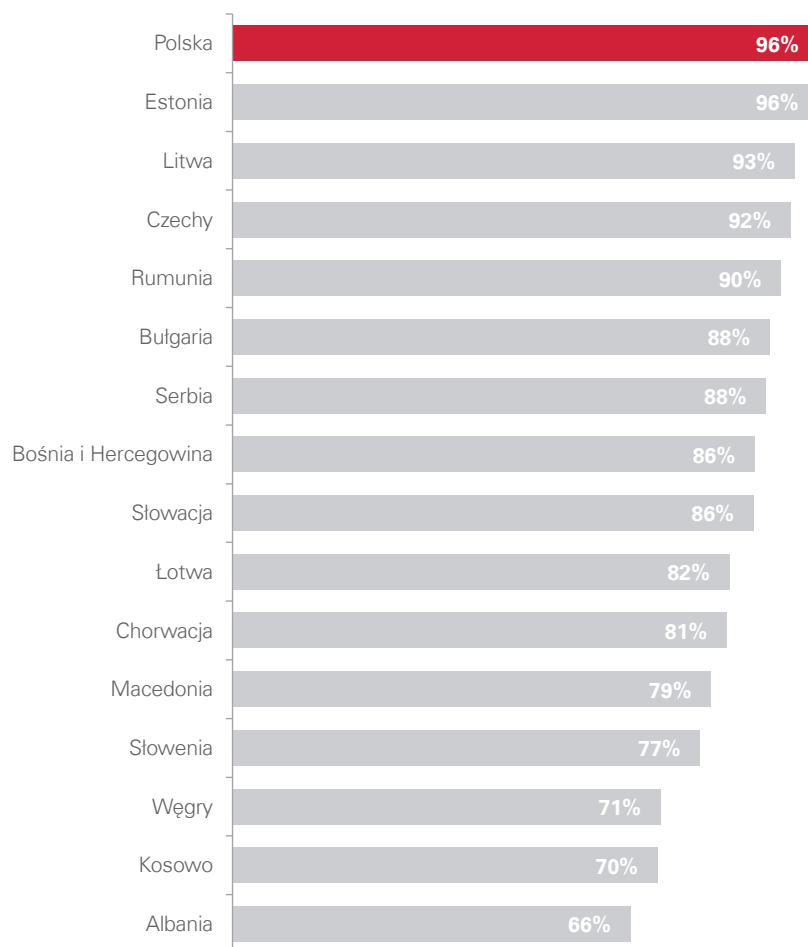
Dr Dirk Elvermann

Dyrektor Zarządzający BASF w Polsce

Polska gospodarka pozostaje niezwykle dynamiczna i według prognoz utrzyma wzrost na poziomie około 3-4% rocznie. Rosnący stopień dywersyfikacji sektora przemysłowego, rozwój nowoczesnych technologii, stymulacja ze strony publicznych mechanizmów finansowania oraz dobrze prosperujący rynek wewnętrzny powodują, że Polska stopniowo zmierza do osiągnięcia zachodnioeuropejskich standardów. Nawet negatywne wydarzenia gospodarcze, takie jak niekorzystne zmiany kursów walutowych czy kryzys na Ukrainie, nie wpływają w sposób fundamentalny na pozytywne trendy ekonomiczne. Aby w dalszym ciągu stwarzać tak optymistyczne perspektywy, Polska powinna utrzymać wysoki poziom wydatków publicznych i atrakcyjne warunki inwestycyjne dla zagranicznych przedsiębiorstw. Kluczem do sukcesu polskiego rynku jest również wykwalifikowana siła robocza.

Odsetek inwestorów, którzy ponownie zainwestowaliby w kraju lokalizacji firmy (2015)

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

Postrzeganie atrakcyjności danego kraju jest wyraźnie powiązane z odsetkiem firm, które ponownie zdecydowałyby się tam zainwestować, gdyby dzisiaj miały podjąć taką decyzję.

W przypadku każdego z badanych krajów Europy Środkowo-Wschodniej ponad połowa firm ponownie dokonałaby inwestycji.

Największy odsetek badanych ponownie ulokowałby kapitał w Polsce i Estonii (po 96%). Z kolei najmniejsza część respondentów zdecydowałaby się na ponowną inwestycję w Albanii (66%) czy Kosowie (70%).

Thomas Wegner

Prezes, Bunte Polska

Czynnikami mającymi istotny wpływ na decyzję o rozpoczęciu naszej działalności w Polsce były: stabilna sytuacja ekonomiczna, położenie Polski w obrębie Unii Europejskiej oraz jej graniczenie z potencjalnymi państwami członkowskimi w ramach poszerzania Unii, oczekiwane pozytywne efekty włączenia Polski do Unii i idące za tym wprowadzanie w życie europejskiego ustawodawstwa oraz włączenie Polski w europejskie programy pomocowe. Poza tym istotne znaczenie ma dla nas możliwość dotarcia do poszczególnych lokalizacji prowadzenia działalności. W wyniku już zrealizowanych, ale też w dalszym ciągu planowanych inwestycji sektora drogowego, zapewniony będzie bezpośredni dostęp do wszystkich regionów Polski. Wykwalifikowany i wysoko zmotywowany polski personel gotów jest wcielić w życie strategię przedsiębiorstwa oraz stanowi rzetelną podstawę naszej działalności.

Oczywiście nie bez znaczenia była perspektywa finansowa pomocowych programów unijnych, a co za tym idzie, wizja sukcesywnej realizacji kontraktów finansowanych z tych środków, gdyż jak sami wiemy, Polska wymagała i w dalszym ciągu wymaga jeszcze w znacznym stopniu modernizacji swojej sieci drogowej, jak i budowy nowych odcinków. Obrazuje to bardzo dobrze perspektywa budżetowa dla Polski na lata 2007-2013, jak i na lata 2014-2020, a co za tym idzie – możliwości wydatkowania środków pieniężnych w jej ramach między innymi na infrastrukturę.

Piotr Franciszkowski

Prezes, DATEV.pl

DATEV.pl jest obecny w Polsce od 2003 roku, zatem już przeszło 12 lat. Pamiętam dobrze początki tej działalności, ponieważ pracowałem wówczas bezpośrednio w DATEV eG, gdzie współtworzyłem projekt wejścia DATEV-u na rynki zagraniczne Niemiec. W podobnym okresie rozpoczęliśmy działalność w Austrii, Hiszpanii, Portugalii, Włoszech, w Czechach, na Słowacji oraz na Węgrzech.

Polska od początku wydawała się logicznym wyborem. Dynamicznie rozwijająca się gospodarka, wysoka wartość inwestycji niemieckich, duży rynek, wzrastająca liczba przedsiębiorstw polsko-niemieckich, czy dostępność wykwalifikowanych specjalistów gwarantowały duże możliwości rozwojowe naszej spółce.

DATEV od momentu powstania spółki ściśle współpracuje z grupami zawodowymi, z których wywodzi się spółdzielnia DATEV eG w Norymberdze – z grupą zawodową doradców podatkowych oraz biegłych rewidentów. Przez lata działalności oferta DATEV.pl została również rozszerzona o rozwiązania informatyczne dla firm z sektora MŚP. Dziś można stwierdzić, że strategia spółki była skuteczna, a wybór Polski jako rynku dla prowadzenia działalności poza granicami Niemiec – trafiony.

Renata Juskiewicz

Dyrektor przedstawicielstwa METRO AG na Europę Środkowo-Wschodnią, Corporate Public Policy

Polska jest potencjalnie bardzo atrakcyjnym miejscem dla inwestorów, nie tylko europejskich, ale także amerykańskich, zważywszy na krystalizujący się wspólny rynek atlantycki (TTIP). Kluczowym czynnikiem jest dobra kondycja makroekonomiczna kraju, wyrażająca się w rosnącej konsumpcji, inwestycjach krajowych, zrównoważonych bilansach wewnętrznych i zewnętrznych oraz w skutecznym wykorzystywaniu środków publicznych, głównie europejskich. Kolejne korzyści to potężny i zróżnicowany sektor dystrybucji. Bardzo istotne jest także to, że Polska gospodarka przekroczyła barierę efektywnego eksportu, odnotowując dynamiczny jego przyrost oraz dodatnie saldo wymiany handlowej.

Korzystną sytuację dla inwestora, wnoszącego kapitał, technologię i know-how, można mierzyć na kilka sposobów, biorąc pod uwagę wewnętrzne lub globalne otoczenie kraju. Jeśli te właściwości polskiej gospodarki nałożyć na jej skalę, czyli na to, że jest to kraj o blisko 40-milionowej populacji, mający PKB na poziomie 0,4 bln euro, to każda analiza wstępna czy też analiza typu feasibility bądź analiza komparatywna potencjalnego eksportu, wskazuje na Polskę jako na atrakcyjnego partnera i atrakcyjne miejsce inwestowania w dowolną branżę.

Polska na tle regionu legitymuje się największą dynamiką modernizacji. Co więcej, jest krajem powiązaniem finansowo i kooperacyjnie jako eksporter z najsilniejszymi krajami UE (Wielka Brytania, Niemcy, Francja). Dlatego w porównaniu z mniejszymi krajami, przy odpowiedniej analizie komparatywnej, może być bardzo obiecującym importerem dla producentów różnych branż. Udostępnia im swój efekt skali, redukuje niebagatelne koszty występujące przy sprzedaży do odległych rynków oraz – jako że handel jest działaniem wzajemnym – oferuje atrakcyjną paletę dóbr. Najlepszym przykładem jest sektor żywnościowy, sprzężony z sektorem dystrybucji.

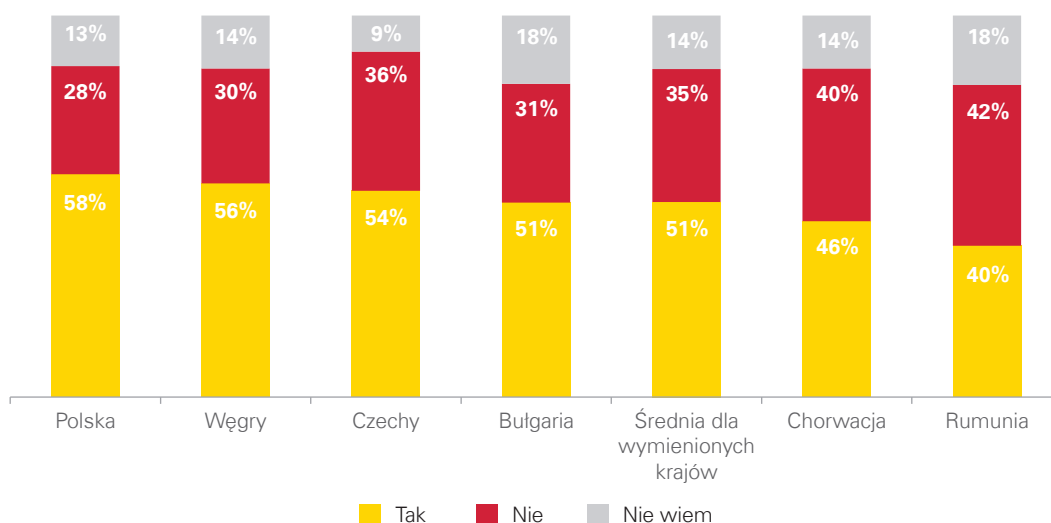

Jens Ocksen

Prezes Zarządu, Volkswagen Poznań Sp. z o.o.

W mojej ocenie najsilniejszymi stronami Polski jest położenie geograficzne, duży potencjał rynku pracy oraz dobrze wykwalifikowane kadry. Dzięki swojemu położeniu w centrum Europy Polska staje się jednym z krajów szczególnie chętnie wybieranych przez branżę motoryzacyjną, co generuje kolejne inwestycje i kolejne miejsca pracy. Nie bez znaczenia jest także stabilność polityczna i obecność w Unii Europejskiej, co daje przyszłym inwestorom poczucie bezpieczeństwa w planowaniu dalszego rozwoju.

Stosunek respondentów do przyjęcia euro w kraju lokalizacji firmy (2015)

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

Respondenci badania zostali zapytani także o kwestię przyjęcia euro przez kraje Unii Europejskiej, które nie wprowadziły jeszcze wspólnej waluty. Największa część ankietowanych popiera przystąpienie do unii walutowej Polski (58%), Węgier (56%) oraz Czech (54%). Co ciekawe, jedynie w przypadku Rumunii większa liczba inwestorów niemieckich jest przeciwna wprowadzeniu euro, niż jest za jego przyjęciem.

Ludger Ostendorf

Właściciel, Grupa Ostendorf

Patrząc przekrojowo na ostatnie dziesięciolecie polskiej gospodarki, zwracamy szczególną uwagę na pozytywne przemiany, jakie zaszły i wciąż zachodzą w mechanizmach funkcjonowania kraju, jego rynku i na jedną z najważniejszych jego cech – na konkurencyjność. Polacy cenią sobie szeroko pojęty wolny rynek i dobrze się w nim odnajdują, dzięki czemu są istotnym ogniwem w funkcjonowaniu nie tylko gospodarki wewnętrznej, ale i tej, którą moglibyśmy określić zbiorczo gospodarką europejską. Z tego też względu cieszymy się, że Magnaplast jest aktywnym uczestnikiem rozwoju polskiego rynku, dzięki czemu zarówno kraj, jak i nasza firma, czerpią obopólne profity z bodźców stymulujących rozwój tego środkowo-europejskiego regionu.

W naszej ocenie, w ciągu ostatnich czterech lat nastąpił radykalny rozwój Polski, głównie dzięki czynnikom, które wymieniliśmy powyżej. Wzrost gospodarczy przekracza 3%, co – na tle innych krajów europejskich – prezentuje się bardzo przyzwoicie. Pokazuje to pozytywny wpływ przemian i dobre kierunki rozwoju przyjęte przez Polskę. Należy zwrócić uwagę na fakt, że Polacy – mając jeszcze w pamięci mechanizmy działające w gospodarce z ustroju sprzed 1989 roku – bardzo dobrze odnajdują się w nowych realiach, stawiając silnie na wykształcenie, ciekawość świata i otwartość na zewnętrzne wzorce. Solidność i konsekwencja polskich pracowników, a także ich dążenie do stawianych sobie celów, pozwala wypracować coś, co śmiało możemy już określić mianem „polskiej marki”.

Podkreślmy też te czynniki, z którymi nasze przedsiębiorstwo styka się na co dzień. To innowacyjność rozwiązań technologicznych oraz gotowość samorządów do współpracy z inwestorami. Nastawienie współczesnego Polaka do nowinek oraz jego ambicje napawają nas dużym optymizmem.

Doceniamy też gotowość Państwa na wszystkich jego szczeblach do dalszych przemian, a także nie zamykanie się na napływowe wzorce z krajów Europy Zachodniej.

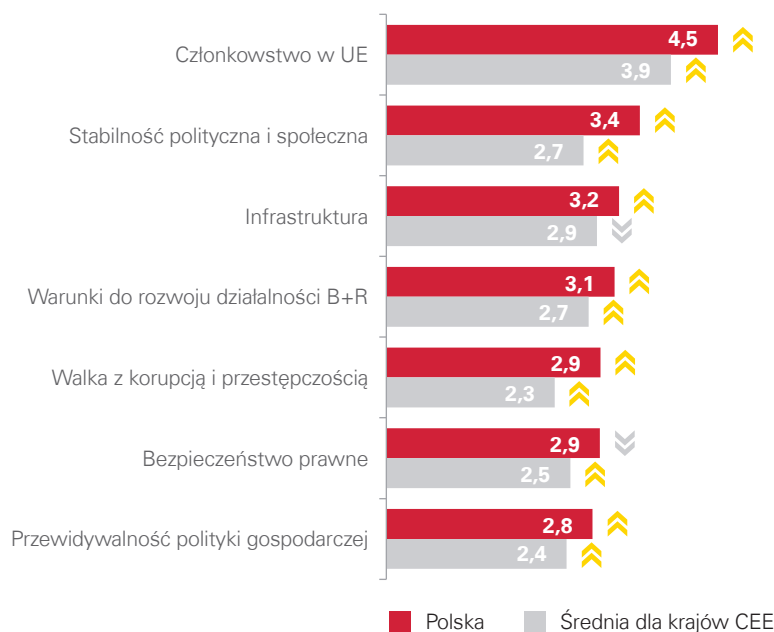

Wybrane aspekty atrakcyjności inwestycyjnej Polski

Przedstawiciele przedsiębiorstw niemieckich, które prowadzą swoją działalność na polskim rynku, zostali poproszeni o dokonanie oceny atrakcyjności inwestycyjnej kraju. Spośród wszystkich obszarów atrakcyjności Polski, respondenci zdecydowanie najlepiej ocenili członkostwo Polski w Unii Europejskiej (4,5), natomiast najgorzej – system i administrację podatkową (2,5). Był to jednocześnie jedyny obszar, który został oceniony w Polsce poniżej średniej dla Europy Środkowo-Wschodniej.

Jeśli chodzi o ogólne kwestie dotyczące gospodarki, drugim najlepiej ocenianym obszarem po członkostwie w UE jest stabilność polityczna i społeczna w Polsce (3,4). Stabilność polityczna i społeczna to zagadnienie, w którym widoczne były największe różnice w ocenie między rynkiem polskim a regionem Europy Środkowo-Wschodniej. Najgorzej ocenionym aspektem w tej grupie czynników okazała się przewidywalność polityki gospodarczej (2,8).

Ocena kwestii dotyczących gospodarki

↑↑ – wzrost atrakcyjności w porównaniu do 2014 roku, ↓ – spadek atrakcyjności w porównaniu do 2014 roku

1 – bardzo nieatrakcyjny, 5 – bardzo atrakcyjny

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

Michael Wolff

CEO, Pfeleiderer

W Polsce branże budowlana i meblarska bardzo prężnie się rozwijają, dlatego dla nas, jako producenta tworzyw drzewnych, Polska jest niezwykle interesującym partnerem. Przemysł meblarski odnotowuje znaczne wzrosty, nie tylko na rynku krajowym, ale również pod względem eksportu do krajów Europy Zachodniej. Chcemy nadal uczestniczyć w tym rozwoju. Stabilność polityczna i gospodarcza, bardzo solidne kształcenie kadr specjalistycznych, jak również korzystne perspektywy ekonomiczne sprawiają, że Polska to atrakcyjny kraj dla inwestorów. Nie zaobserwowaliśmy tu czynników ograniczających rozwój. W znacznie większym stopniu odczuwamy wsparcie ze strony rynku oraz polskiego rządu. Współpraca z lokalnymi urzędami w regionach, w których znajdują się nasze zakłady, przebiega bez zarzutu. Cieszy nas zrozumienie, jakie urzędy te wykazują wobec naszych potrzeb związanych z lokalizowaniem zakładów produkcyjnych.

dr Bernard Rudkowski

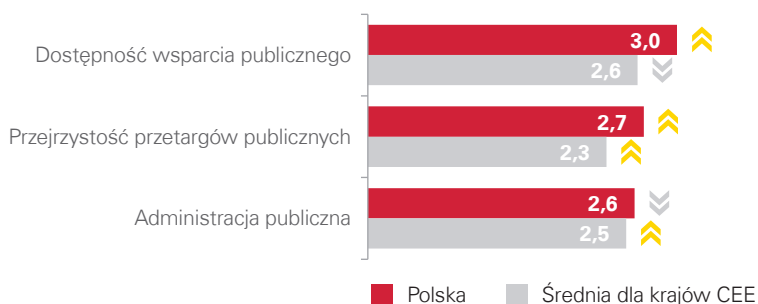
Członek Zarządu*, VNG Polska Sp. z o.o.

VNG Polska Sp. z o.o. od początku swojej działalności pozytywnie ocenia Polskę jako miejsce swoich inwestycji. Swoją działalność rozwija zarówno w zakresie dystrybucji gazu ziemnego, poprzez spółkę zależną G.EN. GAZ ENERGIA Sp. z o.o., jak również w zakresie handlu detalicznego i hurtowego gazem ziemnym, za co odpowiada spółka HANDEN Sp. z o.o. Dla zaangażowania się w te dwa segmenty rynku energii znaczenie miały z jednej strony dotychczasowe osiągnięcia gospodarcze kraju i rosnąca siła nabywcza polskiego społeczeństwa, a z drugiej – wciąż istniejący ogromny potencjał rozwojowy i postępujące zmiany strukturalne zmierzające do liberalizacji rynku gazu. Wystarczy wskazać w tym miejscu na współczynnik średniego zużycia gazu na jednego mieszkańca, który wciąż jeszcze znajduje się poniżej średniej europejskiej. Istotne są także zobowiązania Polski w zakresie polityki klimatycznej, które wymuszają szersze stosowanie bardziej ekologicznych nośników energii, do których niewątpliwie należy gaz ziemny.

* Do maja 2015 roku

Ocena kwestii dotyczących sektora publicznego

↑↑ – wzrost atrakcyjności w porównaniu do 2014 roku, ↓↓ – spadek atrakcyjności w porównaniu do 2014 roku
1 – bardzo nieatrakcyjny, 5 – bardzo atrakcyjny

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

Sektor publiczny należy do obszarów, które respondenci ocenili najgorzej, mimo że noty dla Polski były nieznacznie lepsze niż średnie oceny dla regionu. W tej kategorii zdaniem badanych największym minusem jest administracja publiczna (2,6), która została oceniona nieco gorzej niż w ubiegłym roku.

Jens Ocksen

Prezes Zarządu, Volkswagen Poznań Sp. z o.o.

W mojej ocenie zadaniem sektora publicznego jest stworzenie atmosfery konstruktywnej współpracy z korzyścią dla obu stron, w tym przede wszystkim dla społeczności, którą sektor publiczny reprezentuje. Obecność biznesu to wpływy do budżetów i wzrost zamożności społeczeństwa poprzez zapewnienie źródeł dochodu, ale racjonalna współpraca służy również kreowaniu perspektywicznych projektów wykraczających daleko poza ustawowe zobowiązania biznesu wobec samorządu i odwrotnie. Volkswagen Poznań ma ponad 20-letnie doświadczenie w prowadzeniu działalności dużego zakładu przemysłowego w granicach administracyjnych dużego miasta. Stawia to przed nami szczególne wyzwania w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Ryszard Gongor

Członek Zarządu, Gedia

Inwestycja w Nowej Soli została bardzo dobrze przyjęta przez władze miasta. Jedną z pierwszych wizyt udziałowców spotkała się z bardzo dobrym przyjęciem przez ówczesnego prezydenta Nowej Soli. Można śmiało powiedzieć, iż Gedia i władze lokalne żyją w symbiozie: miasto nas wspiera i docenia nasze osiągnięcia, daje również wsparcie w kwestiach dla nas szczególnie istotnych, jak pomoc w kontaktach z władzami centralnymi, tj. z Ministerstwem Gospodarki oraz Polską Agencją Informatyki i Inwestycji Zagranicznych. Istotne jest, że my również współpracujemy z miastem i pomagamy zachęcić potencjalnych inwestorów, zapraszając ich do naszej fabryki i dzieląc się naszymi doświadczeniami z inwestycji w Nowej Soli.

Thomas Wegner

Prezes, Bunte Polska

Sektor publiczny jest – nie tylko dla firm międzynarodowych – istotnym elementem aktywności gospodarczej w Polsce. W szczególności sektor infrastrukturalny (między innymi takie branże jak IT, telekomunikacja, budownictwo drogowe i kolejowe, energie odnawialne) znajduje się i w dalszym ciągu znajduje się w centrum zainteresowania tych przedsiębiorstw i grup inwestorów. Dlatego konieczne jest dalsze, celowe i długofalowe inwestowanie przez państwo w te obszary działalności, wtedy polski sektor publiczny będzie – także w przyszłości – znacząco wpływał na profil działalności obecnych na rynku przedsiębiorstw.

Zarówno przedsiębiorstwa, jak i inwestorzy oczekują od polskiego sektora publicznego jasnej wizji przyszłego ukierunkowania poszczególnych obszarów działalności, przekształcenia tych wizji w długoterminowe stabilne programy inwestycyjne oraz ich konsekwentnej realizacji. Inwestorzy oraz przedsiębiorstwa oczekują także odpowiedniego i gruntownego przygotowania programów inwestycyjnych oraz ich późniejszego wdrażania w ramach projektów. W szczególności muszą oni odzyskać poczucie bezpieczeństwa w kwestii procedur zamówień publicznych, np. prawa zamówień publicznych i prawa kontraktowego, gdyż jest to niezbędne dla zwiększenia aktywności gospodarczej. Pomocne byłoby tutaj m.in. ustanowienie zasad realizacji publicznych programów inwestycyjnych obowiązujących strony biorące udział w procesie inwestycyjnym. Taki sposób postępowania w efekcie wpłynąłby pozytywnie również na praktykę wprowadzania zmian w prawie zamówień publicznych.

Dr Dirk Elvermann

Dyrektor Zarządzający BASF w Polsce

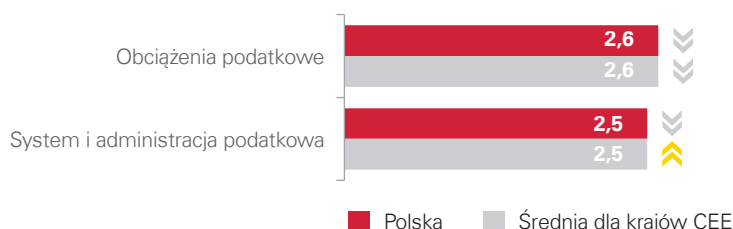
Polski rząd wykazuje się dużą determinacją w działaniach mających na celu modernizację państwa oraz rozwój społeczeństwa i poprawę warunków ekonomicznych, tak aby odpowiadały najwyższym europejskim standardom. Znaczącą rolę w tym kontekście odgrywa proeuropejskie nastawienie polskiej warstwy politycznej.

Administracja publiczna znajduje się w okresie intensywnej transformacji, na drodze pomiędzy przyzwyczajeniami z przeszłości a wyzwaniami stawianymi przez szybko zmieniającą się cyfrową przyszłość. Mimo silnej woli współpracy ze strony sektora publicznego, konieczne jest podjęcie kroków umożliwiających szybsze podejmowanie decyzji i wprowadzanie ich w życie. W tym celu należy ograniczyć biurokrację, zwiększyć szybkość reakcji aparatów administracyjnych, a także poprawić przejrzystość procesu podejmowania decyzji.

Środki unijne przeznaczone do realizacji projektów w ramach nowej perspektywy finansowej 2014-2020 należy rozdysponować w sposób sprawny i efektywny. Sektor publiczny powinien skupić się na obszarach takich jak transport i infrastruktura informacyjna oraz edukacja zawodowa.

Kolejną dość negatywnie ocenianą w Polsce kwestią są podatki. Badani przyznali relatywnie niskie oceny zarówno obciążeniom podatkowym (2,6), jak i systemowi i administracji podatkowej (2,5). Warto zwrócić uwagę, że system i administracja podatkowa otrzymały noty na poziomie średnich ocen dla regionu.

Ocena kwestii podatkowych

⬆ – wzrost atrakcyjności w porównaniu do 2014 roku, ⬇ – spadek atrakcyjności w porównaniu do 2014 roku

1 – bardzo nieatrakcyjny, 5 – bardzo atrakcyjny

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

Inwestorzy doceniają jakość kształcenia akademickiego w Polsce – jest ona ich zdaniem wyższa niż średnio w Europie Środkowo-Wschodniej i została oceniona lepiej niż w ubiegłym roku. Zdecydowanie niższa jest natomiast jakość systemu oświaty, inwestorzy oceniają ją podobnie jak w całym regionie.

Piotr Franciszkowski

Prezes, DATEV.pl

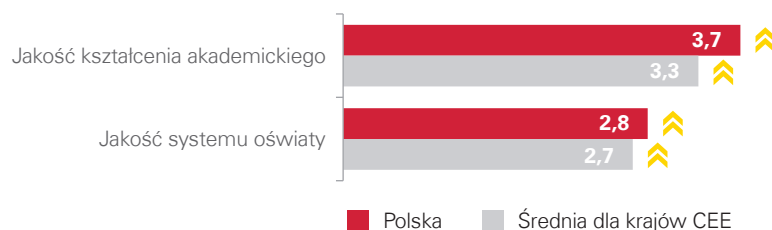
Naszymi klientami są firmy z segmentu MŚP, czyli często firmy rodzinne, gdzie zarządzanie skupione jest w rękach właścicieli. Proces decyzyjny również jest bezpośrednio po stronie właścicielskiej, co oznacza pojawienie się oczywistej bariery, a mianowicie braku znajomości języka. Pomimo dość powszechnej znajomości angielskiego w Polsce, niemiecki właściciel często oczekiwałby kontaktu po niemiecku. Dlatego tak ważna jest rola profesjonalnego pośrednika w postaci DATEV-u, który wspiera pełną komunikację spółek polsko-niemieckich.

Bariera językowa utrudnia również znalezienie odpowiedniej kancelarii doradztwa podatkowego, która mogłaby obsłużyć klienta w Polsce i jednocześnie miała rozeznanie w przepisach i specyfice działalności gospodarczej w Niemczech. DATEV pomaga takim klientom znaleźć odpowiedniego partnera, doświadczonego w obsłudze konkretnej branży.

I tu dotykamy trzeciego problemu, a mianowicie różnic w przepisach związanych z prowadzeniem księgowości oraz rozliczeń kadrowo-płacowych (na przykład różnice w konstrukcji planu kont). Firmy z opisywanego segmentu zazwyczaj nie stosują zintegrowanych ponadnarodowych systemów informatycznych na potrzeby zarządzania, przez co raportowanie do niemieckiej centrali na potrzeby controllingu nie jest łatwe. Ale i tę barierę DATEV w Polsce pomaga przełamać, oferując usługi w zakresie integracji polskich i niemieckich systemów finansowo-księgowych oraz kadrowo-płacowych.

Ocena kwestii dotyczących edukacji

⬆️ – wzrost atrakcyjności w porównaniu do 2014 roku, ⬇️ – spadek atrakcyjności w porównaniu do 2014 roku

1 – bardzo nieatrakcyjny, 5 – bardzo atrakcyjny

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

Dr Teresa Dryl-Rydzynska

Prezes Zarządu, Fresenius Nephrocare Polska

Fresenius Medical Care jest producentem sprzętu do dializ oraz największym na świecie dostawcą usług medycznych z zakresu leczenia nerkozastępczego. Podstawą działalności naszej, jak i każdej innej firmy usługowej są pracownicy. Ich fachowość i zaangażowanie są kluczowe w działalności naszej firmy.

W Polsce usługi dializacyjne świadczone są przez spółkę Fresenius Nephrocare Polska, która zatrudnia ponad 1600 osób, głównie fachowego personelu medycznego. Przygotowanie zawodowe naszych pracowników do pełnionych przez nich różnorodnych funkcji jest bardzo dobre i jest, w dużej mierze, jednym z czynników naszego sukcesu w Polsce. Przyczynia się do tego także niska rotacja pracowników, wysoka motywacja do pracy i przywiązanie do firmy. To właśnie pracownicy tworzą organizację i odpowiadają za zdrowie i życie pacjentów. Ich doświadczenie, zaangażowanie i wiedza są i były bardzo ważne dla centrali naszej firmy przy podejmowaniu projektów inwestycyjnych. Niestety, w ostatnim czasie obserwujemy nieco niższy poziom przygotowania zawodowego trafiających do nas absolwentów uczelni.

Fresenius Nephrocare Polska przykłada dużą wagę do rozwijania kompetencji pracowników oraz planowania ich ścieżek kariery. Inwestycje w wiedzę i kluczowe umiejętności pracowników przekładają się na lepsze wyniki i sprawniejsze funkcjonowanie naszej firmy i pozwalają być na bieżąco ze zmieniającymi się technologiami i trendami na rynku. Każdego roku pracownicy przygotowują wraz ze swoimi przełożonymi plan szkoleniowy, który w razie potrzeb jest na bieżąco aktualizowany. Nasi pracownicy korzystają więc ze szkoleń otwartych, kończą specjalistyczne kursy lub studia podyplomowe. Organizujemy także dedykowane szkolenia zamknięte poświęcone konkretnym zagadnieniom. Personel medyczny na bieżąco uczestniczy w kursach zawodowych i dokształcających, a także wielu badaniach klinicznych i pracach naukowych, które często kończą się obroną pracy doktorskiej.

Kwestie zatrudnienia w Polsce były najlepiej ocenianą kategorią. Firmy z kapitałem niemieckim najbardziej doceniają kwalifikacje polskich pracowników (3,8) oraz ich motywację i efektywność (3,6). W długim okresie niskie koszty pracy nie będą mogły stanowić głównej przewagi konkurencyjnej wynikającej z prowadzenia działalności w Polsce. Badanie pokazuje, że obecnie koszty pracy w Polsce i w całym regionie zostały ocenione podobnie (3,1). W kategorii dotyczącej zatrudnienia najgorzej oceniona została elastyczność prawa pracy w Polsce (2,8) i ocena ta była porównywalna do średniej w Europie Środkowo-Wschodniej (2,7).

Ocena kwestii dotyczących zatrudnienia

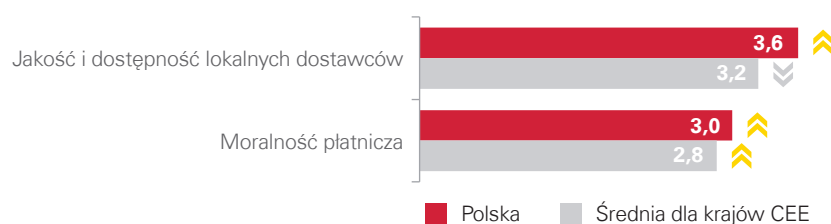
⬆️ – wzrost atrakcyjności w porównaniu do 2014 roku, ⬇️ – spadek atrakcyjności w porównaniu do 2014 roku

1 – bardzo nieatrakcyjny, 5 – bardzo atrakcyjny

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

Jeśli chodzi o otoczenie biznesowe, respondenci dobrze ocenili jakość i dostępność polskich dostawców (3,6) i była to nota znacznie lepsza niż średnia dla regionu. Nieco gorzej oceniana jest natomiast moralność płatnicza polskich przedsiębiorstw (3,0), jednak jest to wyższa nota niż średnia dla firm z Europy Środkowo-Wschodniej (2,8).

Ocena kwestii dotyczących otoczenia biznesowego

⬆️ – wzrost atrakcyjności w porównaniu do 2014 roku, ⬇️ – spadek atrakcyjności w porównaniu do 2014 roku

1 – bardzo nieatrakcyjny, 5 – bardzo atrakcyjny

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

Koniunktura i oczekiwane zmiany

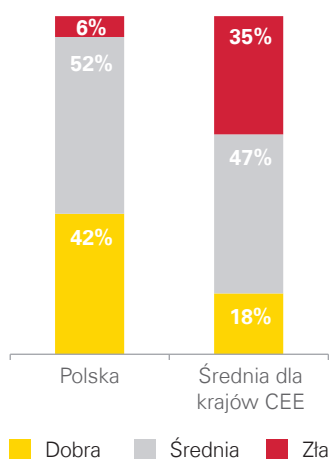
Połowa respondentów badania, którzy prowadzą działalność biznesową w Polsce, ocenia, że w 2015 roku koniunktura gospodarcza w naszym kraju jest średnia, jednak kolejne 42% ocenia ją jako dobrą. Jedynie co dwudziesty badany ocenia sytuację gospodarczą Polski jako złą.

Co druga obecna w Polsce firma niemiecka uważa, że w porównaniu z rokiem ubiegłym koniunktura w kraju poprawiła się, a jedynie 5% jest zdania, że się pogorszyła.

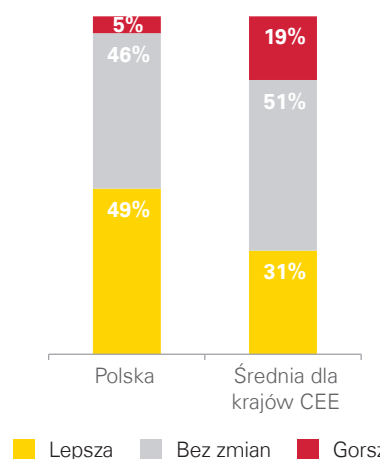
Znacznie gorsze są z kolei średnie oceny dla wszystkich badanych krajów. Jedynie mniej niż jedna piąta badanych uważa, że sytuacja gospodarcza w Europie Środkowo-Wschodniej jest dobra. Z kolei ponad jedna trzecia ocenia tę sytuację jako złą.

W opinii 31% respondentów koniunktura gospodarek regionu poprawiła się w stosunku do 2014 roku, natomiast co piąty respondent jest przeciwnego zdania.

Ocena koniunktury gospodarki w 2015 roku

Zmiana koniunktury gospodarki w roku 2015 w porównaniu z 2014 rokiem

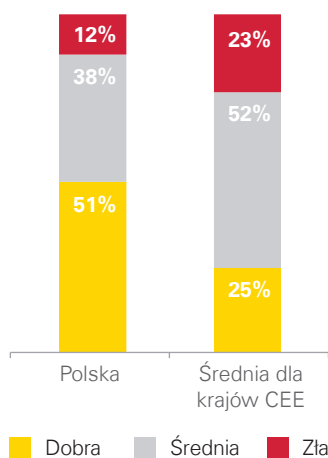

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

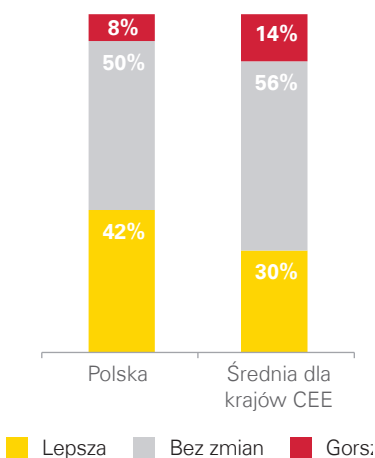
Firmy oceniały sytuację branży, w której działają, nieco lepiej niż koniunkturę ogólnogospodarczą. Co drugi przedstawiciel przedsiębiorstwa niemieckiego obecnego w Polsce uważa, że sytuacja jego branży jest dobra, jedynie 12% jest przeciwnego zdania.

Znacznie gorzej sytuację swojej branży oceniali natomiast przedsiębiorcy niemieccy działający w Europie Środkowo-Wschodniej. Jedynie co czwarta firma jest zdania, że sytuacja branży jest dobra, a niewiele mniejsza część (23%) ocenia ją jako złą. Natomiast 42% firm obecnych na polskim rynku i 30% firm działających w regionie uważa, że stan koniunktury w ich branży poprawił się w porównaniu do 2014 roku.

Ocena sytuacji branży w 2015 roku

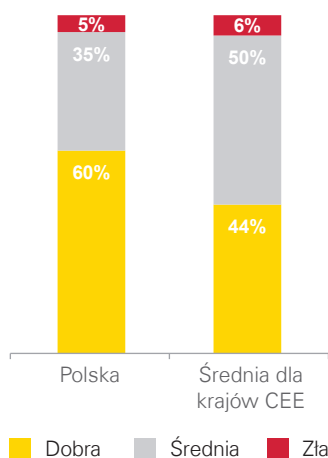

Zmiana sytuacji branży w roku 2015 w porównaniu z 2014 rokiem

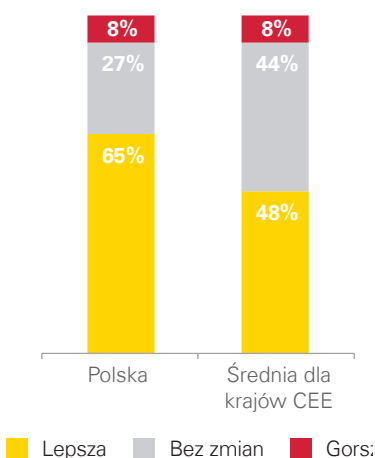

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

Ocena firmy respondenta w 2015 roku

Zmiana sytuacji firmy respondenta w roku 2015 w porównaniu z 2014 rokiem

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

Badane firmy zdecydowanie lepiej oceniają swoją sytuację niż sytuację gospodarczą lub sytuację swojej branży. Aż 60% firm niemieckich prowadzących swoją działalność w Polsce ocenia własne wyniki jako dobre, a jedynie 5% jest przeciwnego zdania. Blisko dwie trzecie badanych w Polsce ocenia, że w porównaniu do 2014 roku sytuacja ich firmy się poprawiła.

Nieco gorsze są natomiast średnie wyniki dla regionu. Mniej niż połowa (44%) respondentów w Europie Środkowo-Wschodniej uważa, że ich działalność przynosi dobre rezultaty, a kolejne 50% ocenia je jako średnie. Co drugi inwestor niemiecki w regionie ocenia, że w porównaniu z 2014 rokiem jego wyniki poprawiły się.

Thomas Wegner

Prezes, Bunte Polska

Jeżeli jako inwestorów pojmujemy w szerokim tego słowa znaczeniu również te firmy, które chcą rozpocząć bądź dalej rozwijać swoją działalność biznesową w Polsce, wówczas można jako główną barierę rozwoju działalności wymienić nieprzejrzyste, niespójne i często modyfikowane warunki udzielania zamówień publicznych. Równocześnie niedostateczna koordynacja sektorów publicznych powoduje brak poczucia bezpieczeństwa niezbędnego do długofalowego inwestowania w działalność biznesową.

Szczególnie w branży budowlanej widoczna jest ogromna zależność firm od sektora publicznego – 50% wszystkich inwestycji budowlanych odbywa się na zlecenie sektora publicznego. Sektor budowlany był postrzegany w latach poprzednich jako gwarant stabilnego rozwoju budowlanego i wiele niemieckich firm budowlanych aktywnie w nim działa. Jednak niewystarczające i nieefektywne mechanizmy realizacji kontraktów oraz nierówny podział ryzyka w tym sektorze stają się głównymi przeszkodami w zdrowym rozwoju biznesowym przedsiębiorstw sektora budowlanego i w efekcie – w perspektywie dalszych oczekiwanych negatywnych zmian – również barierą utrudniającą rozwój całej gospodarki. Jednakże nadzieją napawa fakt, że w najbliższym okresie nastąpi już czterdziesta nowelizacja Prawa zamówień publicznych, tym razem poparta konsultacjami stron biorących udział w polskim sektorze publicznym.

Prognoza przychodów firmy w 2015 roku w porównaniu do 2014 roku

Respondenci z Polski	⬆️ 58%	➤➤ 38%	⬇️ 4%
Respondenci ogółem	⬆️ 55%	➤➤ 34%	⬇️ 11%

Prognoza wielkości zatrudnienia w firmie w 2015 roku w porównaniu do 2014 roku

Respondenci z Polski	⬆️ 43%	➤➤ 49%	⬇️ 8%
Respondenci ogółem	⬆️ 38%	➤➤ 53%	⬇️ 9%

Prognoza eksportu firmy w 2015 roku w porównaniu do 2014 roku

Respondenci z Polski	⬆️ 24%	➤➤ 65%	⬇️ 11%
Respondenci ogółem	⬆️ 33%	➤➤ 59%	⬇️ 8%

Prognoza wielkości inwestycji firmy w 2015 roku w porównaniu do 2014 roku

Respondenci z Polski	⬆️ 39%	➤➤ 49%	⬇️ 13%
Respondenci ogółem	⬆️ 35%	➤➤ 50%	⬇️ 15%

⬆️ – wzrost, ➤➤ – brak zmian, ⬇️ – spadek

Źródło: opracowanie własne KPMG w Polsce na podstawie badania AHK

W porównaniu z 2014 rokiem ponad połowa inwestorów niemieckich planuje zwiększenie przychodów zarówno w Polsce (58%), jak i w Europie Środkowo-Wschodniej (55%).

Znaczna część firm planuje zwiększyć w tym okresie także zatrudnienie (43% firm obecnych w Polsce i 38% firm działających w regionie). Jedynie mniej niż jedna dziesiąta firm będzie zmuszona do zmniejszenia wielkości zatrudnienia w tym czasie.

Jeśli chodzi o eksport, większość firm nie planuje zmian jego skali w porównaniu do 2014 roku. Co czwarta firma działająca w Polsce i co trzecia działająca w regionie planuje w 2015 roku zwiększyć eksport towarów lub usług.

Największe spadki widoczne są natomiast w obszarze inwestycji – 13% firm obecnych w Polsce i 15% firm działających w regionie zmniejszy skalę inwestycji w porównaniu z rokiem wcześniejszym. Co drugi respondent deklarował, że jego firma zainwestuje tyle samo. Należy jednak podkreślić, że niemal 40% respondentów w Polsce i co trzeci w regionie planuje wzrost inwestycji.

Działalność AHK Polska i KPMG

20 LAT
JAHRE

Deutsch-Polnische
Industrie- und Handelskammer
Polsko-Niemiecka Izba
Przemysłowo-Handlowa

Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa (AHK Polska)

jest nie tylko izbą bilateralną z największą ilością firm członkowskich w Polsce, ale również jedną z największych Niemieckich Zagranicznych Izb Przemysłowo-Handlowych (AHK) na świecie.

AHK Polska reprezentuje interesy około 1000 firm członkowskich i od kilkunastu lat działa na rzecz rozwoju polsko-niemieckich stosunków gospodarczych. Członkostwo w izbie to: zaproszenia na liczne spotkania biznesowe, dostęp do cennych informacji, możliwości promowania swojej firmy wśród pozostałych członków izby oraz liczne dodatkowe usługi.

50-osobowy zespół izby oferuje firmom z Niemiec i Polski profesjonalne usługi doradcze oraz wspomaga wymianę informacji i doświadczeń, jak i rozwój stosunków między instytucjami i przedsiębiorstwami po obu stronach Odry.

cutting through complexity

KPMG to międzynarodowa sieć firm świadczących usługi z zakresu audytu, doradztwa podatkowego i doradztwa gospodarczego. KPMG zatrudnia ponad 162 000 pracowników w 155 krajach. Niezależne firmy członkowskie sieci KPMG są stowarzyszone z KPMG International Cooperative („KPMG International”), podmiotem prawa szwajcarskiego. Każda z firm KPMG jest odrębnym podmiotem prawa.

W Polsce KPMG działa od 1990 roku. Obecnie zatrudnia ponad 1 200 osób w Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Gdańsku, Katowicach i Łodzi.

Więcej informacji o KPMG w Polsce na stronie www.kpmg.pl.

